

LÄNSSTYRELSEN I STOCKHOLMS LÄN

Miljövårdsenheten
Anders Plenker-Tind

BESLUT

Datum
18.12.1995

Beteckning
231-1995-819
0186-03-0012

Enligt sändlista

*Överlämnat till kommunen
för beslut. 5.2.1996/56*

delg.d. 4/1-5/1-96

Inrättande av naturvårdsområdet Kappsta i Lidingö kommun (3 bilagor)

UPPGIFTER OM NATURVÅRDSOMRÅDET

Namn: Naturvårdsområdet Kappsta

Objektsnummer: - (SNV)
0186-03-001 (Länsstyrelsen)

Kommun: Lidingö

Registerområde: Lidingö kommun

Lägesbeskrivning: Ekonomiska kartan, blad 108 66 (Lidingö översiktskarta). Naturvårdsområdet ligger på södra Lidingö vid lilla Värtan, 3 km SO om Lidingö centrum.

Gräns: Innerkanten av linjen på bifogad karta (bilaga 1).

Fastigheter: Del av Lidingö 10:202 och 10:564 samt hela fastigheten 10:152, 10:153, 10:165 och 10:166

Naturgeografisk region: Svealands sprickdalsterräng med lerslätter och sjöbäcken (nr. 24).

Markägare: Lidingö kommun och Lidingö Stads Tomt-aktiebolag.

Area: Ca 13.5 hektar

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

Miljövårdsenheten
Anders Plenker-Tind

BESLUT

Datum
18.12.1995

Beteckning
231-1995-819
0186-03-001

Därav landarea: Ca 12 hektar

**Naturvårds-
förvaltare:** Lidingö kommun

BESKRIVNING AV NATURVÅRDSOMRÅDET

Kappsta ligger på södra delen av Lidingö vid Lilla Värtan. Området utgörs av en förkastning i sydvästlig riktning med en morän- och lertäckt strandplan. Högsta toppen ligger ca 24 meter över havet. Berggrunden utgörs av stockholmsgnejs med inslag av yngre graniter. Ca 50% av berget går i dagen.

Vattentillgången i de låglänta delarna är tämligen god. Där berget går i dagen finns lite eller inget vatten. Då de vattenförande lagren är tunna, kommer små förändringar av hydrologin att få stora konsekvenser för vegetationen.

Vegetationen består av hällmarkstallskog, blåbärsgrenskog, ädellövslundar, klipp- och vasstränder och kulturhävdat mark i form av mer eller mindre igenväxta sekelskiftesträdgårdar. Området hyser ett flertal grova och mycket gamla ekar och tallar. Inom den kulturhävdate marken finns välväxta, främmande trädslag samt ett antal sällsynta så kallade gräsfröinkomlingar som blårapunkel, vitfryle och parksmörblomma. Här finns också två världsunika skogsfibblor samt ett antal sällsynta lundväxter. Unikt för Kappsta är den dynamik som uppstått mellan den införda vegetationen från sekelskiftet och den vilda floran inom området.

Kappsta är en viktig fågellokal. Här häckar ett flertal arter, bl.a svan och skrak. Här återfinns också spillkråka och andra hackspettar pga god tillgång på död ved (torrakor). I övrigt har området ett för regionen normalt högre djurliv. Området hyser en stor och varierad insektsfauna, bl.a trälevande skalbaggar och sniglar, flera ovanliga.

TILLGÄNGLIGHET

Kappstaområdet nås med spårvagn (hållplatserna Centralvägen alternativt Parkvägen), med buss (hållplatserna Skärsätra skola alternativt Kottla) eller med eget fordon varvid man färdas österut utmed Södra Kungsvägen och tar av mot höger till Kappsta via Parksättravägen-Nysättravägen. Parkeringsmöjligheter finns i begränsad omfattning i anslutning till naturvårdsområdet.

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

Miljövårdsenheten
Anders Plenker-Tind

BESLUT

Datum
18.12.1995

Beteckning
231-1995-819
0186-03-001

ÄRENDETS BEREDNING

Den 5 september 1994 gav Lidingö kommun uppdraget till stadsbyggnadskontoret att i samråd med gatukontoret och miljö- och hälsoskyddskontoret framlägga förslag till bildandet av ett naturvårdsområde i Kappsta.

Området omfattas av naturresurslagens bestämmelser enligt tredje kapitlet med hänsyn till områdets samlade natur-, kultur- och friluftsvärden. Kappstas strandsiluett ingår också i ett område av riksintresse för kulturminnesvården (inloppet till Stockholm). Länsstyrelsens naturvårdsprogram (1983) upptar Kappstaområdet som ett klass-III-område

I kommunens översiktsplan, antagen den 28 maj 1990, anges området som mycket värdefullt ur natur-, kultur- och friluftshänseende och att det är av intresse att bevara.

Länsstyrelsen anser, att inrättandet av naturvårdsområdet Kappsta tillvaratar de allmänna intressen som bör värnas och likaså att naturvårdsområdet överensstämmer med intentionerna i kommunens översiktsplan och intentionerna enligt naturresurslagen för den kuststräcka där Kappsta ingår som en mindre del.

Länsstyrelsens beslut att inrätta naturvårdsområdet Kappsta, liksom tillhörande skötselplan, grundar sig i allt väsentligt på förslag som framtagits och bearbetats av kommunen.

SAMRÅD

Inrättandet av naturvårdsområdet Kappsta har föregåtts av samråd med Kommunen, Skogsvårdsstyrelsen, Naturskyddsföreningen i Lidingö, Lidingö Ornitologiska Förening, Lidingö Fältbiologer, Friluftsförbundet, Lidingö Hembygdsförening, Bostadsrättsföreningen Skärsätra i Lidingö och Skärsätra Villaägarförening.

En konsekvensutredning har även tillställts Riksrevisionsverket i enlighet med vad som stadgas i verksförordningens 14 och 15 §§.

GRUND FÖR BESLUT

Områdets biotopsammansättning med skyddsvärt växt- och djurliv är av stort värde ur naturvårdsynpunkt. För att bevara områdets biologiska mångfald krävs kontinuerliga skötselinsatser.

Området finns upptaget i Länsstyrelsens naturvårdsprogram.

Området har vetenskapliga botaniska värden (floristisk invandringshistoria).

Området har också betydelse som rekreationsområde och är kulturhistoriskt intressant.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 19 § naturvårdslagen (1964:822, NVL) förklarar Länsstyrelsen det område som markerats på bifogad karta som naturvårdsområde (jfr bilaga 1).

Länsstyrelsen beslutar också med stöd av 43 § andra stycket NVL och 28 a § andra stycket naturvårdsförordningen (1976:484, NVF) att nedanstående befogenheter som ankommer på Länsstyrelsen istället skall ankomma på Lidingö kommuns byggnadsnämnd för naturvårdsområdet.

Beslutet om delegation till kommunen gäller befogenhet att besluta om undantag från meddelade föreskrifter A1 till A9 (19 § NVL angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturvårdsområdet) samt föreläggande om rättelse med stöd av 39 § första och andra styckena NVL.

Beslutet ger ej kommunen beslutsrätt i fråga om att upphäva naturvårdsområdet, upphäva eller ändra föreskrifter eller ändra naturvårdsområdets gränser.

Likaså beslutar Länsstyrelsen med stöd av 43 § andra stycket NVL och 28a § första stycket NVF att befogenhet som ankommer på Länsstyrelsen enligt 16a § första stycket NVL istället skall tillkomma Lidingö kommuns byggnadsnämnd i den omfattning som anges i 28a § första stycket NVF.

NATURVÅRDSOMRÅDETS NAMN skall vara **Naturvårdsområdet Kappsta**

ÄNDAMÅLET MED NATURVÅRDSOMRÅDET

Ändamålet med naturvårdsområdet skall vara att bevara områdets natur- och kulturmiljö med dess skyddsvärda och specifika växt- och djurliv samt rester av tidigare bebyggelse och mark användning.

Området skall vara tillgängligt för friluftslivet.

Vid eventuella konflikter mellan friluftslivet och områdets natur- och kulturvärden skall naturvärdena prioriteras.

ÄNDAMÅLET SKALL TRYGGAS GENOM ATT:

- området initialt upprustas och landskapskaraktären därefter bevaras genom en ändamålsenlig hävd och tillsyn av området,
- området undantas från skogsbruk och skötselåtgärder inriktas på att främja naturvårdens och friluftslivets intressen,
- områdets mosaikartade, artrika vegetation bevaras genom en ändamålsenlig hävd,
- områdets kulturhistoriska värden tas tillvara genom en ändamålsenlig hävd,
- ett för det rörliga friluftslivet attraktivt, strandnära markområde säkerställs. Några särskilda anordningar för friluftslivet är inte planerade. Frekventerade stigar hålls framkomliga,
- allmänheten på lämpligt sätt informeras om områdets värden och vilka aktsamhetsregler som gäller inom området.

NATURVÅRDSOMRÅDESFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturvårdsområdet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 10 och 19 §§ naturvårdslagen (1964:822) samt 9 och 22 §§ naturvårdsförordningen (1976:484) att nedanstående föreskrifter samt bestämmelser om naturvårdsförvaltningen skall gälla för området.

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

Miljövårdsenheten
Anders Plenker-Tind

BESLUT

Datum

18.12.1995

Beteckning

231-1995-819

0186-03-001

A. Föreskrifter med stöd av 19 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturvårdsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det utan Lidingö kommun byggnadsnämnds tillstånd förbjudet att:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som kan förändra områdets topografi som att gräva, spränga schakta, dika, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning,
2. avverka eller utföra annan skoglig åtgärd utöver vad som framgår av fastställd skötselplan,
3. anordna upplag annat än i samband med områdets skötsel,
4. uppföra stängsel eller andra hägnader,
5. uppföra byggnad eller anläggning,
6. anlägga väg, stig, brygga eller parkeringsplats,
7. använda kemiska bekämpnings- eller gödselmedel,
8. plantera ut växter eller djurarter som är främmande för Kappsta naturvårdsområde,
9. dra fram mark- eller luftledning,

Föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder mot utförande av de åtgärder som är nödvändiga i samband med områdets iordningställande, bevarande och hävd och som anges i bifogad skötselplan (bilaga 2).

B. Föreskrifter med stöd av § 19 naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendatorer och andra innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet:

- de åtgärder som anges i bifogad, fastställd skötselplan (bilaga 2).

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

Miljövårdsenheten
Anders Plenker-Tind

BESLUT

Datum

18.12.1995

Beteckning

231-1995-819

0186-03-001

- utmärkning av naturvårdsområdets gränser samt uppsättning av informations- och upplysningsskyltar.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturvårdsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att t.ex gräva, borra, rista, eller måla,
2. bryta kvistar, fälla, gräva upp, bortföra eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar samt skada vegetationen i övrigt genom att plocka eller gräva upp växter såsom ris, örter, gräs, mossor eller lavar eller bortta vedlevande svampar,
3. medvetet störa djurlivet (t.ex genom att klättra i boträd fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräl- och groddjur),
4. göra upp eld utom på anvisad och iordninggjord plats på tider godkända av kommunens brandmyndighet,
5. på ett störande sätt använda radioapparat, grammofon, bandspelare, musikinstrument eller dylikt,
6. medföra hund, katt eller annat husdjur som ej är kopplat,
7. rida eller leda häst
8. bruka störande motordriven anordning för lek eller sport,
9. framföra cykel, moped eller annat motordrivet fordon
10. tälta, ställa upp husvagn eller lägga upp båt,
11. förtöja eller förankra båt eller flytetyg längre än två dygn,
12. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt eller därmed jämförlig anordning.

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

Miljövårdsenheten
Anders Plenker-Tind

BESLUT

Datum
18.12.1995

Beteckning
231-1995-819
0186-03-001

D. Föreskrifter med stöd av 9 och 22 §§ naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltning genom att fastställa bifogade skötselplan (bilaga 2). Fastställelsen omfattar inte den ekonomiska utredningen.

Naturvårdsförvaltare skall vara Lidingö kommun.

IKRAFTTRÄDANDE

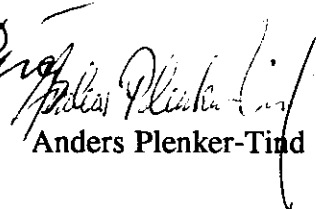
Naturvårdsområdets föreskrifter under A-D träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen enligt uppgift på den utkom från trycket i länets författningssamling.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Miljödepartementet, enligt bilaga 3.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsöverdirektör Birgitta Isaksson Pérez, beslutande, miljövårdsdirektör Björn Risinger, länsarkitekt Eva Gyllensvärd, länsantikvarie Jan-Bertil Schnell, avdelningsdirektör Anders Nylén, länsnotarie Charlotta Lauritz samt byrådirektör Anders Plenker-Tind, föredragande.

Birgitta Isaksson Pérez

Anders Plenker-Tind

Bilagor:

1. Karta över naturvårdsområdet.
2. Skötselplan med bilagorna 2:1, 2:2 och 2:3.
3. Hur man överklagar.

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

Miljövårdsenheten
Anders Plenker-Tind

BESLUT

Datum

18.12.1995

Beteckning

231-1995-819

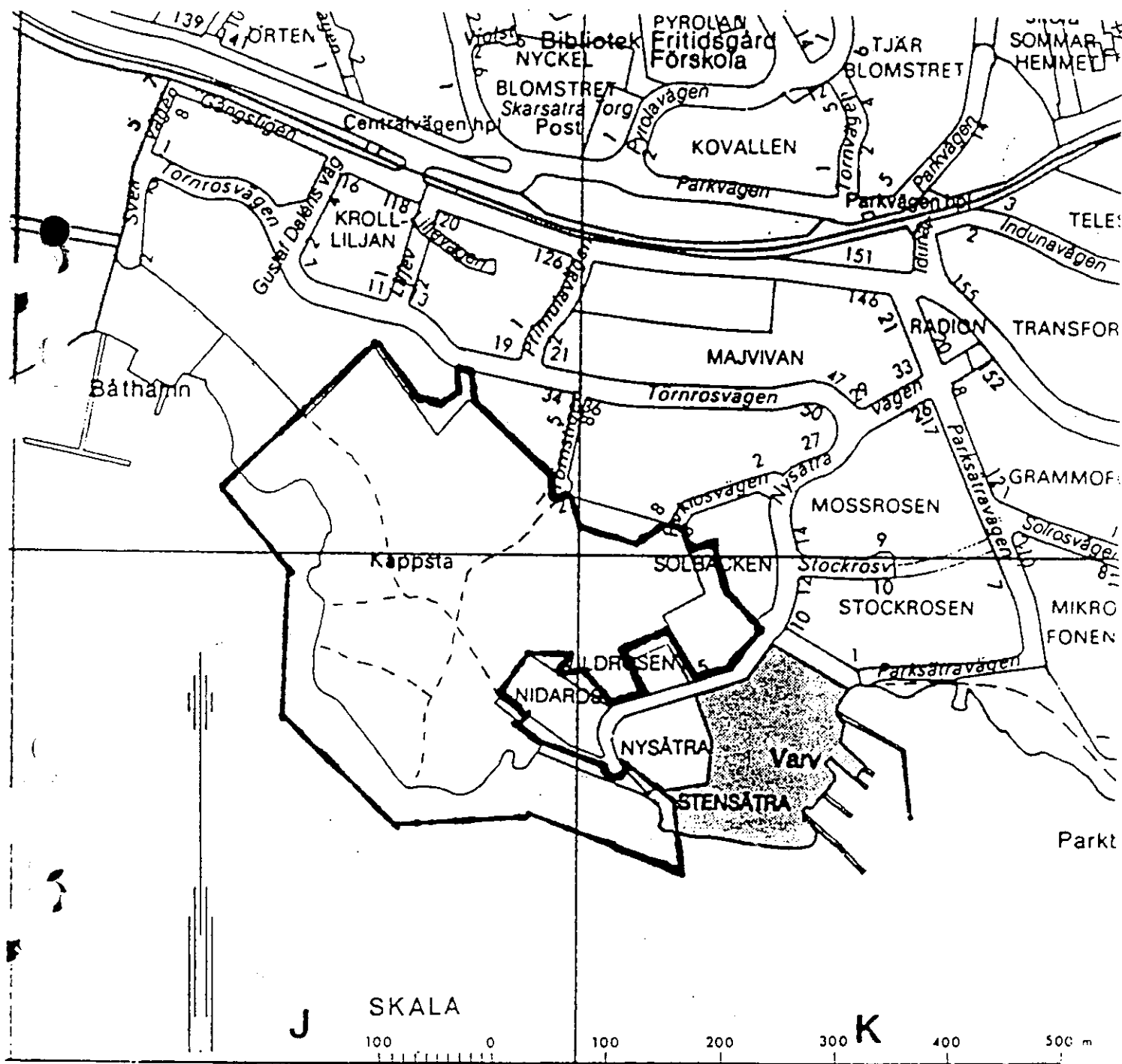
0186-03-001

SÄNDLISTA

Sändlistan är borttagen i denna version
eftersom den innehåller personuppgifter.

Naturvårdsområdet Kappsta

Beslutskarta

**SKÖTSELPLAN FÖR
NATURVÅRDSOMRÅDET
KAPPSTA**

Lidingö kommun

Naturvårdsförvaltare är Lidingö kommun
Planen är fastställd av Länsstyrelsen, Stockholms Län
den 18/12 1995

Fastställelsen omfattar inte den ekonomiska utredningen

FÖRORD

Föreliggande skötselplan har tagits fram inför inrättandet av naturvårdsområdet Kappsta.

I beslutet om inrättandet av Kappsta naturvårdsområde har Länsstyrelsen delegerat vissa befogenheter till Lidingö kommun, som även tar ekonomiskt ansvar för naturvårdsförvaltningen.

Skötselplanens olika **mål** skall gälla för överskådlig framtid medan **åtgärderna** avser den närmaste tiden. Dessa kan dock ändras under förutsättning att de åtsatta målen fortfarande nås.

Planen är uppdelad i en **ALLMÄN DEL** som beskriver områdets nuvarande förhållanden och en **PLANDEL** som lägger fast naturvårdsområdets framtida disposition.

Som underlag för denna skötselplan har använts
KAPPSTA - EN FRISTAD, SBK 94:579

Skötselplanen är fastställd av länsstyrelsen i Stockholms län
den 18/12 1995.

Samråd har skett med Lidingö kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Naturskyddsföreningen i Lidingö, Lidingö Ornitologiska Förening, Lidingö Fältbiologer, Friluftsförbundet, Lidingö Hembygdsförening, Bostadsrättsföreningen Skärsätra i Lidingö och Skärsätra Villaägarförening.

I ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

Naturvårdsområdets namn:	Kappsta
Objektsnummer:	- (SNV) 0186-03-001 (Lst)
Beslutsdatum:	1995-12-18
Kommun:	Lidingö
Registerområde:	Lidingö kommun
Fastighet:	Del av Lidingö 10:202 och 10:564 samt hela 10:152, 10:153, 10:165 och 10:166
Lägesbeskrivning:	Ekonomiska kartan blad nr 108 66 (Lidingö över- siktskarta). Området ligger på södra Lidingö vid Lilla Värtan 3 km SO om Lidingö centrum
Area:	ca 13.5 hektar
Markägare:	Lidingö kommun och Li - dingö Stads Tomtaktiebolag
Naturvårdsförvaltare:	Lidingö kommun

2. GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER

Grunden för beslutet, samt föreskrifter återfinns i naturvårds-
områdesbeslutet, dnr 231-1995-819.

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 *Naturförhållanden*

Kappsta ligger på södra delen av Lidingö vid Lilla Värtan. Området utgörs av en förkastning i sydvästlig riktning med ett morän- och lertäckt strandplan. Högsta toppen ligger ca 24 meter över havet. Berggrunden utgörs av Stockholmsgnejs med inslag av yngre graniter. Ca 50% av berget går i dagen. Vattentillgången i de låglänta delarna är tämligen god. Där berget går i dagen finns lite eller inget vatten. Eftersom de vattenförande lagren är tunna, kommer små förändringar av hydrologin att få stora konsekvenser för vegetationen.

Vegetationen består av hällmarkstallskog, blåbärsgranskog, ädellövslundar, klipp- och vasstränder samt kulturhävdat mark i form av mer eller mindre igenväxta sekelskiftesträdgårdar. Området hyser ett flertal grova och mycket gamla ekar och tallar. Inom den kulturhävdate marken finns välväxta, främmande trädslag samt ett antal sällsynta så kallade gräsfröinkomlingar som blårapunkel, vitfryle och parksmörblomma. Dessa är och har varit föremål för vetenskapliga undersökningar vad gäller florans in vandringshistoria. Här finns också två världsunika skogsfibblor samt ett antal sällsynta lundväxter. Unikt för Kappsta är den dynamik som uppstått mellan den införda vegetationen från sekel skiftet och den vilda floran inom området.

Kappsta är en viktig fågellokal. Här häckar ett flertal arter, bl.a svan och skrak. Här finns även spillkråka och andra hackspettar pga god tillgång på död ved (torrakor). I övrigt har området ett för regionen normalt högre djurliv. Området hyser en stor varierad insektsfauna, bl.a trälevande skalbaggar och sniglar, flera ovanliga.

3.2 *Pågående markanvändning*

Området utgör en del av det grönstråk och strandpromenad som löper utmed Lilla Värtan. Området övergavs på femtiotalet och har inte hävdats sedan dess förutom några slyröjningar runt 1990. Området var i enskild ägo fram till 1986 och utgör ej mark för skoglig produktion.

3.3 *Anordningar för friluftslivet*

En förstärkt huvudstig finns i området samt ett antal mindre. Inga andra anordningar finns iordningställda.

3.4 *Slitage- och störningskänslighet*

Området är inte speciellt störnings- eller slitagekänsligt. Vid ett mycket hårt besöksstryck eller förändrad markanvändning finns dock risk för vissa mark- och vegetationsskador. Kanalisering av besökare kan bli nödvändigt.

3.5 *Byggnader*

Byggnader saknas inom naturvårdsområdet. Ett antal husgrunder och strandskoningar minner dock om den tidigare markanvändningen från sekelskiftet.

Kappstaområdets historia och egenskaper idag finns dokumenterat i en rapport, "Kappsta - en fristad", Mats Dryselius 1994. Rapporten beskriver bl. a. tidigare villabebyggelse, ägarförhållanden, natur etc. Rapporten innehåller även ett stort antal litteraturreferenser.

II PLANDEL

1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 *Övergripande mål*

Att med skötseln hävda de specifika natur- och kulturvärden som utgör grunden för inrättandet av naturvårdsområdet. Hävden skall utföras med varsamhet vid val av tekniker och hjälpmedel.

1.2 *Övergripande riktlinjer och åtgärder*

Att genom utglesning, gallring, röjning och slätter styra succesionen och därmed skapa förutsättningar för ett bevarande.

All gran i och nedanför branten avverkas.

Vid gallring och röjning tas sykomorlönn i första hand.

Ris och ved skall bli liggande kvar så långt som möjligt, i annat fall tillåts flisning/bränning/bortförsel vid stora volymer. Delar av ris och ved tillförs de iordningställda eldstäderna.

Uppsamlad hö läggs i första hand ut på lämpliga ställen inom naturvårdsområdet, i annat fall tillåts bortförsel.

Träd som utgör olycksrisk fälls och får ligga kvar.

1.2.1 Hävd av tallhällmarken och tallblandskogen

Mål: Bevara karaktären av naturtyperna. Ljusnedsläpp och gläntor bevaras.

Åtgärder: Alla självdöda träd lämnas orörda. Utglesning av lövsly och eventuellt träd på toppen av kullen mellan vattnet och dalen om dessa skuggar dalen för mycket. Kontroll av invandrande sekundär- och tertiärvegetation mot klipp- och hällstrands-

vegetationen (succesionen) samt gläntor och ljusnedsläpp (gallring/röjning). Frihuggning av trädsolitärer (se bilaga 2:2).

1.2.2 Hävd av granskogen

Mål: Bevara karaktären av naturtypen. Får ej bli för mörk (ris- och örtfloran kräver ljus). 75% krontäckning.

Åtgärder: Själv döda träd och buskar lämnas orörda. Viss gallring eller plockhuggning. Vid behov kan plantering av gran ske. Grov asp gynnas, sly gallras till solitärer. Kontroll av trampslitage.

1.2.3 Hävd av torrbacken

Mål: Bevara karaktären av naturtypen. Får ej växa igen. Stort ljusnedsläpp.

Åtgärder: Ek, tall, körsbär, en, rönn, slån, nypon, torrbacksarter och gräs gynnas. Säl, asp och gran gallras/röjs och i viss mån björksly.

1.2.4 Hävd av branten

Mål: Bevara karaktären av naturtypen. Omväxlande tätare och öppnare partier, krontäckning 50-100%. Större åldersspridning.

Åtgärder: Urglesning/gallring. Ek, körsbär, tall, hassel och alm gynnas på bekostnad av lönn, bok och ask. Vide- och poppelarter och gran avverkas. Själv döda träd lämnas orörda. Frihuggning av trädsolitärer. Upptagna siktlinjer hålls öppna.

1.2.5 Hävd av kulturmarken (f.d Wisingska tomten)

Mål: Bevara öppenheten och reminiscenserna av det anlagda och planterade från sekelskiftet. Fördjupa bryn mot angränsande områden (ljusnedsläpp). Mot vatten; friröjning eller uppstammad träd.

Åtgärder: Årlig slåtter av de öppna ytorna under augusti/september, uppsamling av hö. Alla grunder och murar hålls rena från vedartad vegetation. Trädgårdsbuskytor hålls rena från sly och föryngringsbeskärs vid behov. Urglesning/gallring av kantzoner mot angränsande områden, så att stor spridning i art- och åldersammansättningen bevaras. Röjning av ytor/uppstamning av träd mot vatten. Frihuggning av solitärer. Kontroll av trampslitage och stigar (bärighet) samt av iordningställd eldstad.

1.2.6 Hävd av kulturmarken (f.d Nidaros tomten)

Mål: Bevara öppenheten och reminiscenserna av det anlagda och planterade från sekelskiftet. Bevara utsikten mot Lilla Värtan.

Åtgärder: Grunder och murar hålls rena från vedartad vegetation. Kontroll av grunder, murar, trappa och stigar (olycksrisk). Dammen röjs från vedartad vegetation. Slyuppslag i skrevor i branten tas bort (olycksrisk). Kontroll av iordningställd eldstad.

1.2.7 Hävd av lunden

Mål: Bevara karaktären av naturtypen. Krontäckning 100%. Omväxlande öppenhet och slutenhet mot vattnet. Friläggning av strandskoning. Fördjupat bryn mot kulturmarken.

Åtgärder: Urglesning av ungträd, röjning av sly. Frihuggning av trädsolitärer. Kontroll av stigar (bärighet/slitage).

1.2.8 Hävd av bokskogen

Mål: Bevara karaktären av naturtypen. Lövsal med vårflor.

Åtgärder: Bortröjning av obehöriga trädarter. Viss gallring av artfränder.

1.2.9 Hävd av g:a trädgården

Mål: Lund med genomsiktighet och undervegetation av hassel. Krontäckning 75 %. Omväxlande slutet och öppet. (karaktär; hassellund). Öppet bryn mot ruderatmarken.

Åtgärder: Gallring/röjning av slyuppslag. Inplantering av hassel.

1.2.10 Hävd av ruderatmarken

Mål: Fuktig högrötsäng

Åtgärder: Slyröjning. Slätter vid behov, uppsamling av hö. Spridningsbegränsning av slide. Kontroll av stig (bärighet). Kontroll av trampslitage.

1.2.11 Hävd av vasstranden

Mål: Bevara karaktären av naturtypen. Freda häckningsplatser och fågellivet. Bevara vattenkontakten med strandstigen.

Åtgärder: Kontroll av invandrande sekundär- och tertiärvegetation i nordvästra delen (successionen). Vassröjning av upptagna vattenspeglar. Gallring av strandvegetation invid vattenspeglar.

1.2.12 Hävd av sprängstensfyllningen, klipp- och hållstranden samt pirområdet

Mål: Bevarande av naturtypen samt anläggningarna.

Åtgärder: Kontroll av invandrande sekundär- och tertiärvegetation (successionen). Murar hålls rena från vedartad vegetation samt kontrolleras (rasrisk). Pirområdet avgrusas vid behov. Sprängstensfyllningen och pirområdet slås vid behov dock årlig slyröjning.

2. ANORDNINGAR FÖR FRILUFTSLIVET

2.1 *Övergripande mål*

Att genom olika informationsåtgärder tillvarata områdets pedagogiska värden och möjligheter.

2.2 *Riktlinjer och åtgärder*

2.2.1 Tillgänglighet

Förändring av tillgängligheten behöver för närvarande inte ske. Begränsning/kanalisering av tillgängligheten kan bli aktuell av t.ex slitageskäl.

2.2.2 Renhållning

Vid behov skall sopmajor finnas vid entréerna till naturvårdsområdet intill informationsskyltarna. Naturvårdsförvaltaren skall tillse att naturvårdsområdet hålls städat.

2.2.3 Information

Information om naturvårdsområdet skall finnas på informations-skyltar, som framställs efter Naturvårdsverkets anvisningar.

Ytterligare fördjupad information i pedagogiskt syfte utöver naturvårdsområdesskyltarna kan t. ex tillhandahållas genom en trycksak.

2.2.4 Utmärkning av naturvårdsområdets gräns

Naturvårdsområdet skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 15 03 22) och i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

3. NATURVÅRDSFÖRVALTNING

3.1 *Naturvårdsförvaltare*

Naturvårdsförvaltare skall vara Lidingö kommun

3.2 *Tillsyn*

Naturvårdsförvaltaren skall ansvara för tillsynen av naturvårdsområdet.

4. DOKUMENTATION

Dokumentation bör ske med jämna intervaller av botaniskt intressant och värdefull flora för att följa områdets utveckling. Detta ger kunskapsåterföring samt underlag för justeringar av hävden.

5. FINANSERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

5.1 *Finansieringsplan*

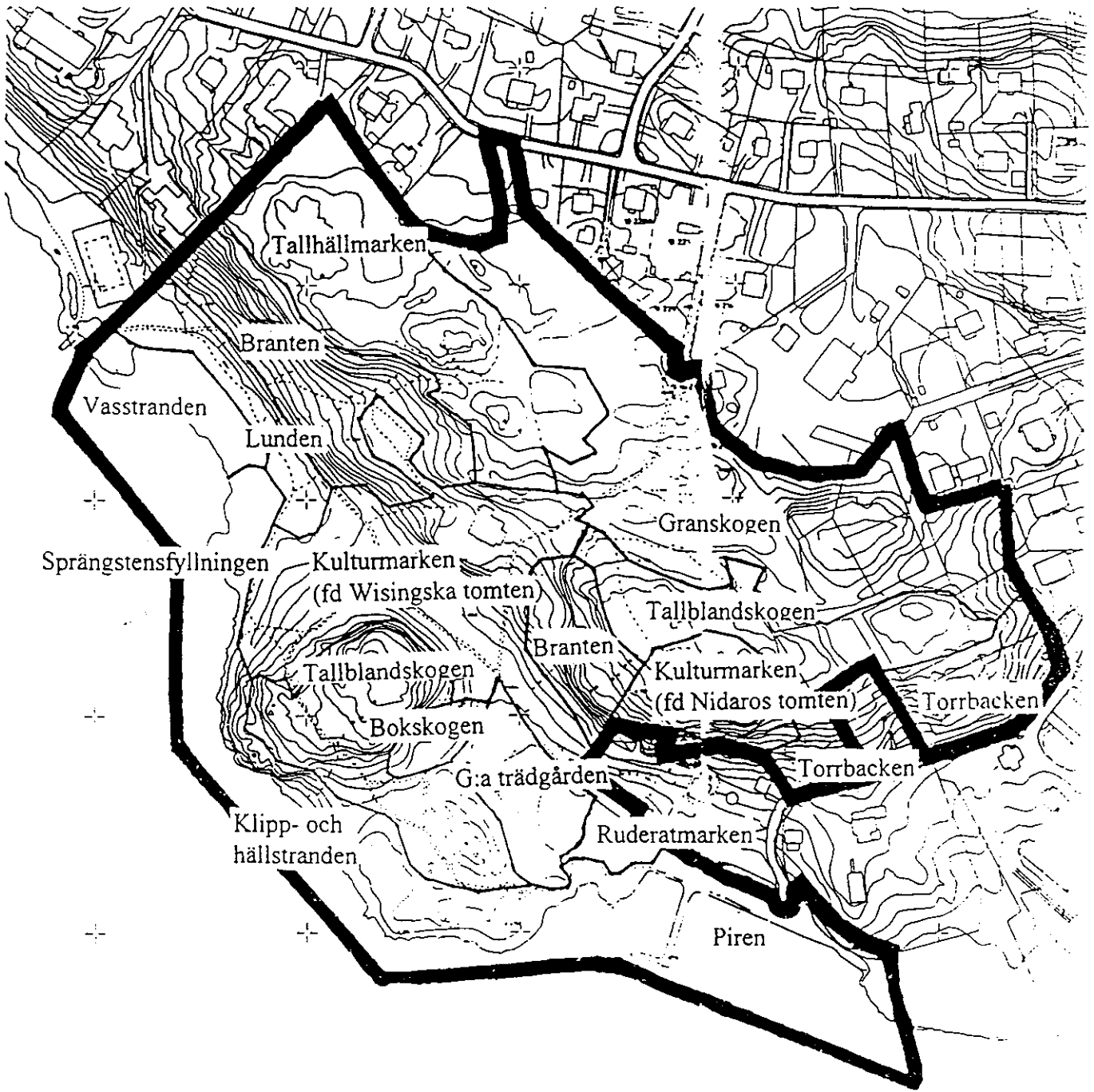
Kommunen står för alla kostnader vad gäller naturvårdsförvaltningen, utmärkningen av naturvårdsområdets gränser, informationsskyltar samt tillsyn och underhåll.

5.2 *Ekonomisk utredning (undantas från fastställelse)*

Åtgärd	Kostnad 1995-97	Årlig kostn
Åtgärder enl. bil. 2:3	128 000	-----
Skyltar	15 000	1 000
Gränsmarkeringar	10 000	1 000
Slätter, röjning	90 000	19 000
Tillsyn	9 000	3 000
Städning	18 000	6 000
TOTALT	270 000	30 000

Naturvårdsområdet Kappsta

Skötselplanekarta

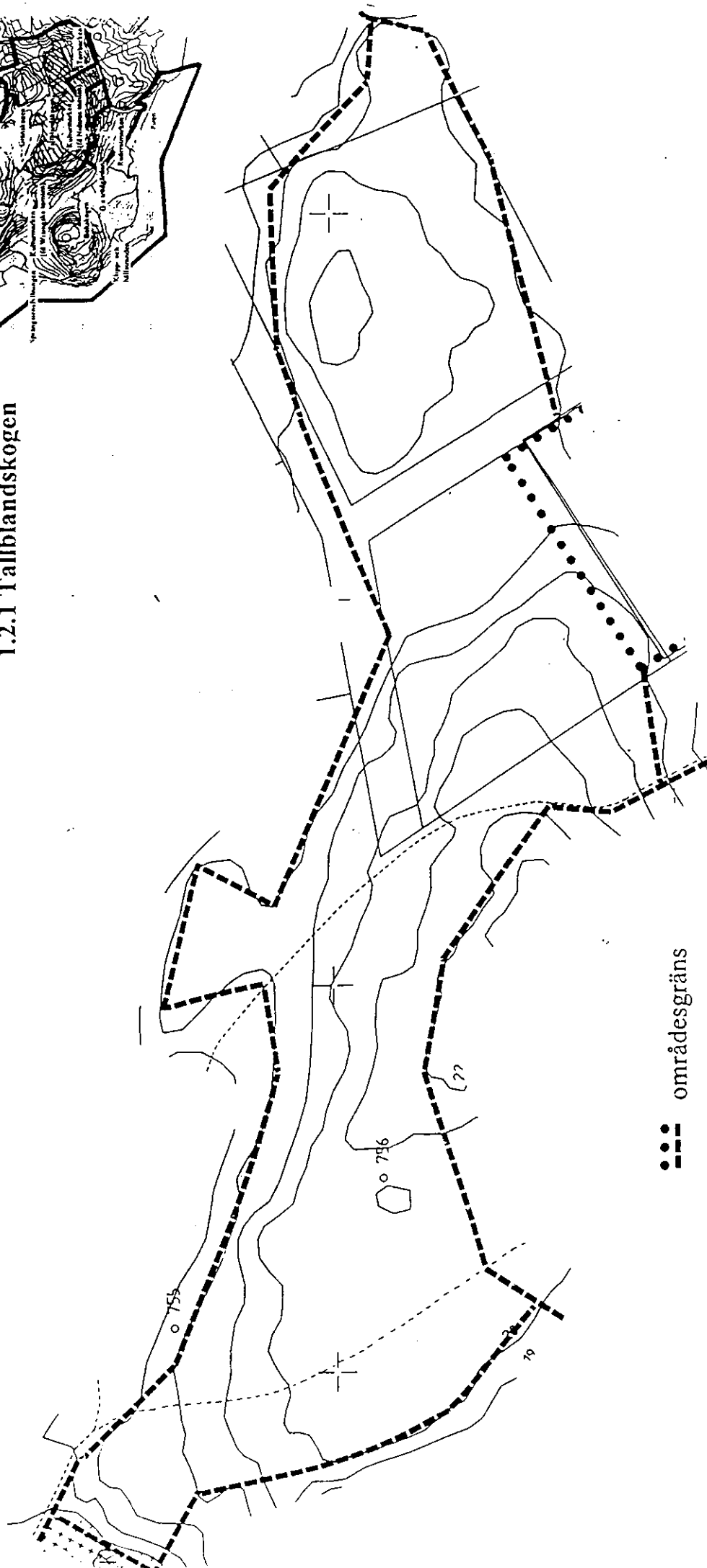
- naturvårdsområdesgräns
- skötselområdesgräns

Naturvårdsområdet Kappsta

Skötseldelområden

- 1.2.1 Tallblandskogen, tallhällmarken
- 1.2.2 Granskogen
- 1.2.3 Torrbacken
- 1.2.4 Branten
- 1.2.5 Kulturmarken (fd Wisingska tomten)
- 1.2.6 Kulturmarken (fd Nidaros tomten)
- 1.2.7 Lunden
- 1.2.8 Bokskogen
- 1.2.9 G:a trädgården
- 1.2.10 Ruderatmarken
- 1.2.11 Vasstranden
- 1.2.12 Piren, sprängstensfyllningen, klipp- och hällstranden

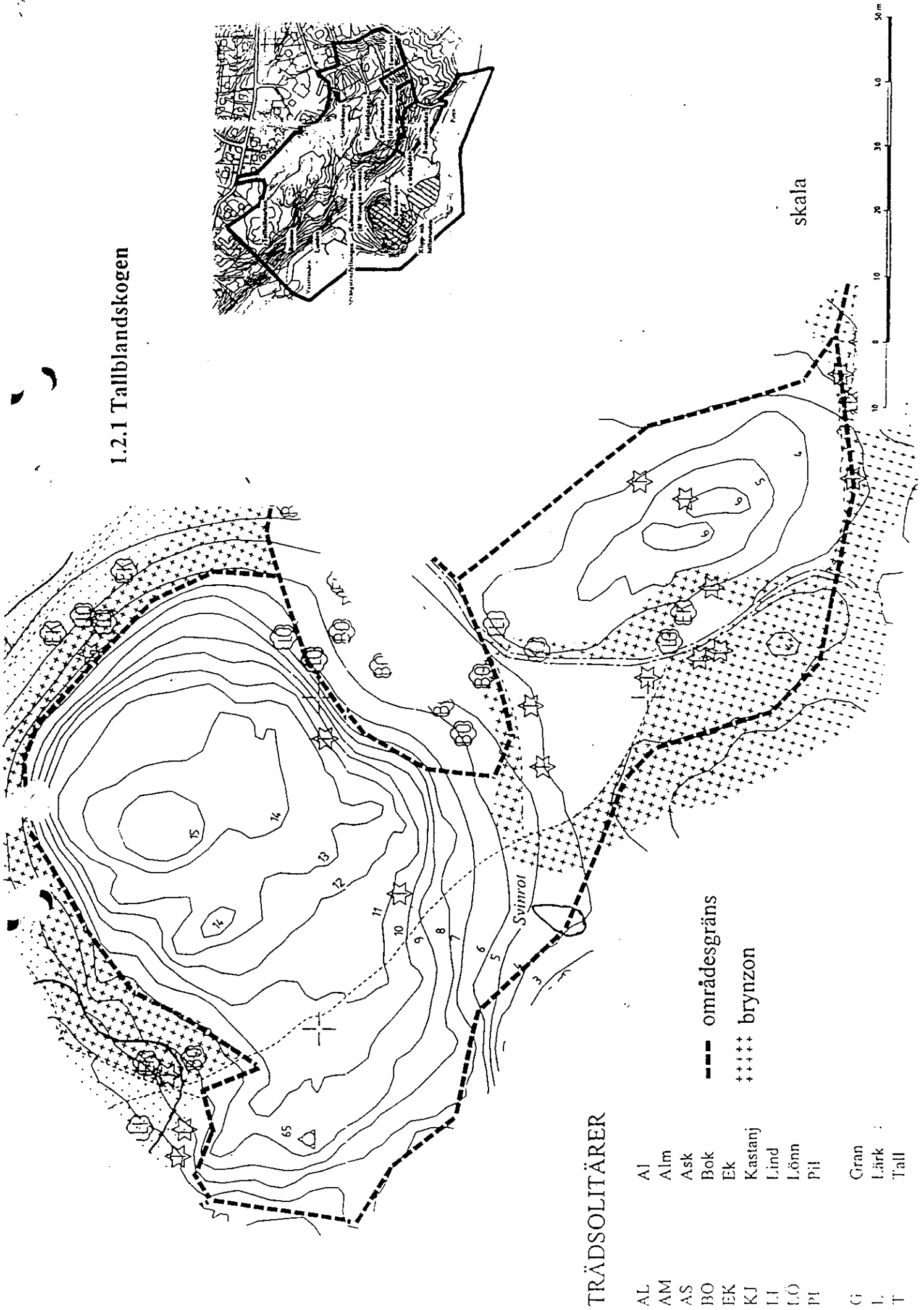
1.2.1 Tallblandskogen

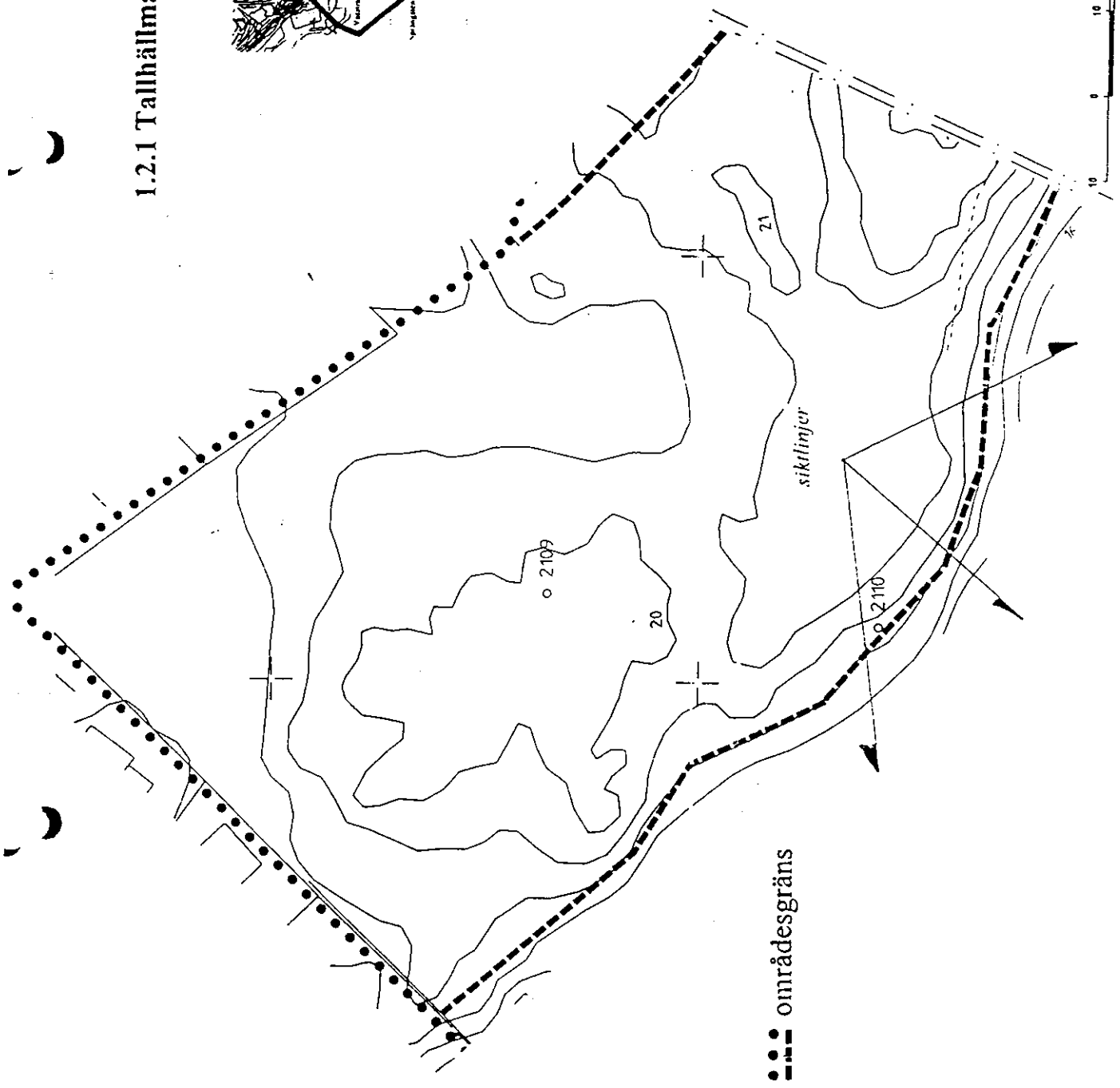
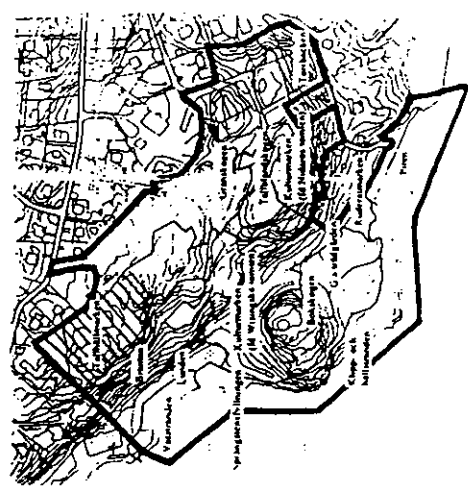
skala

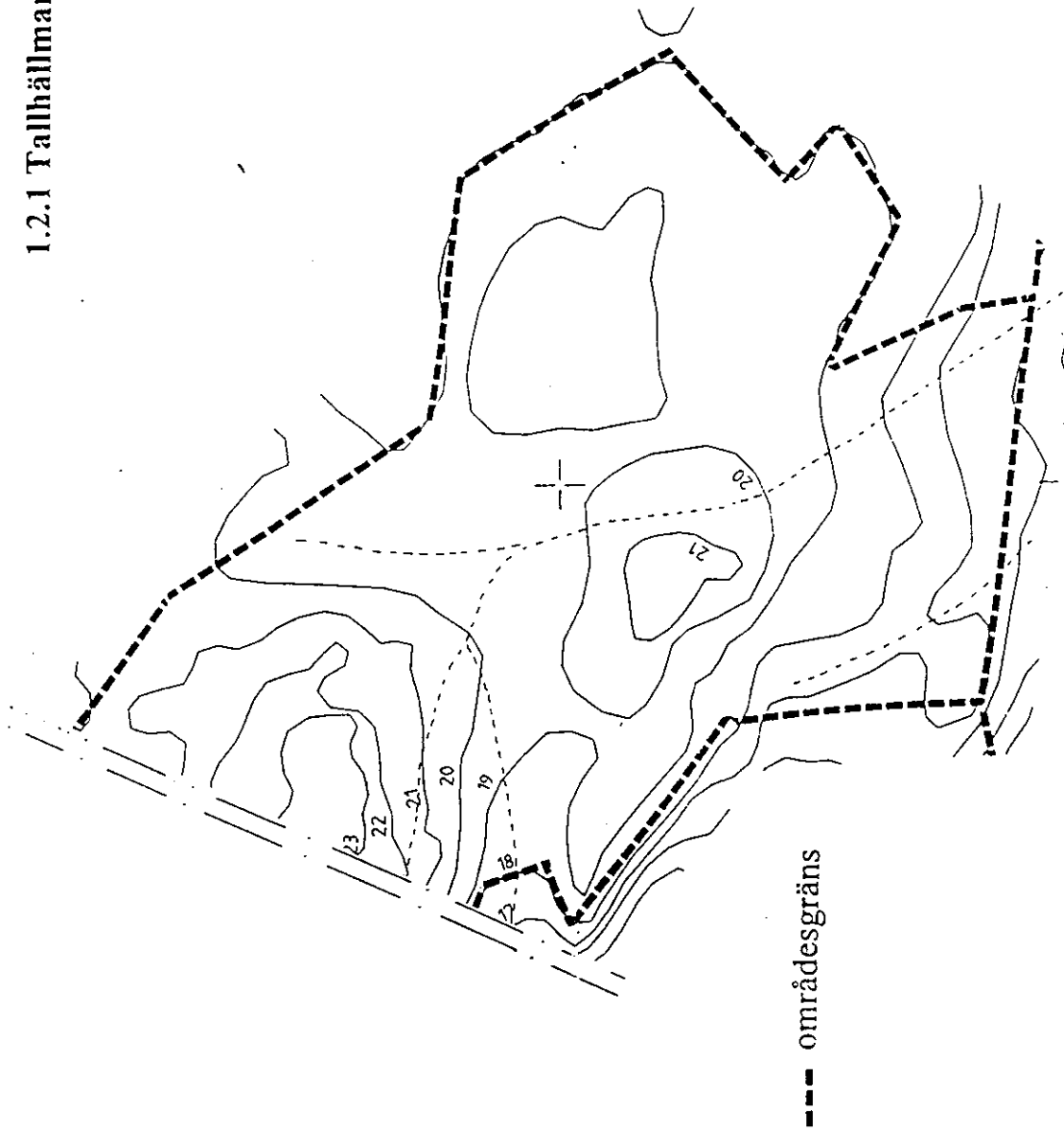
1.2.1 Tallblandskogen

1.2.1 Tallhällmarken

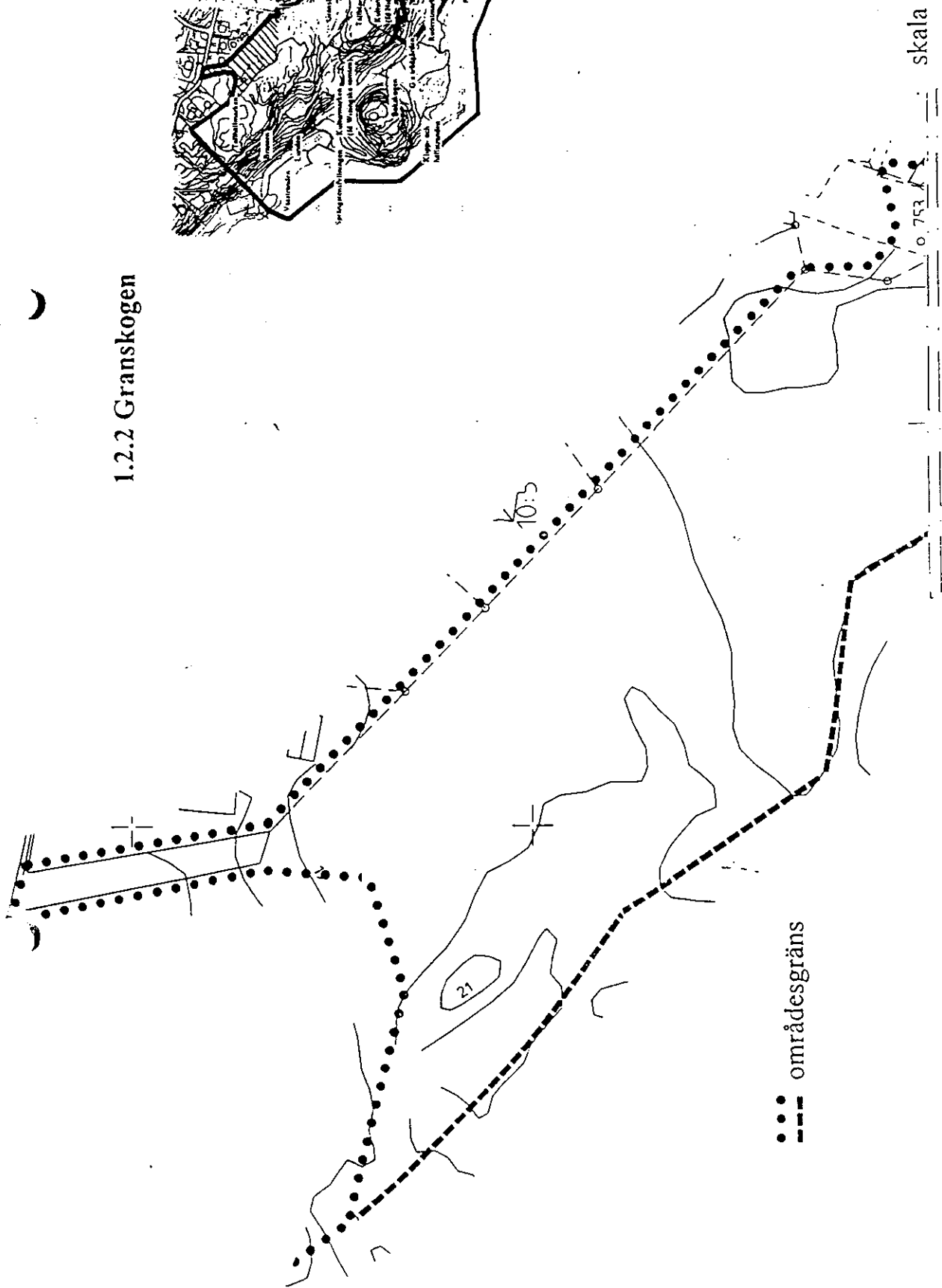
skala

[illegible]

škala

1.2.2 Granskogen

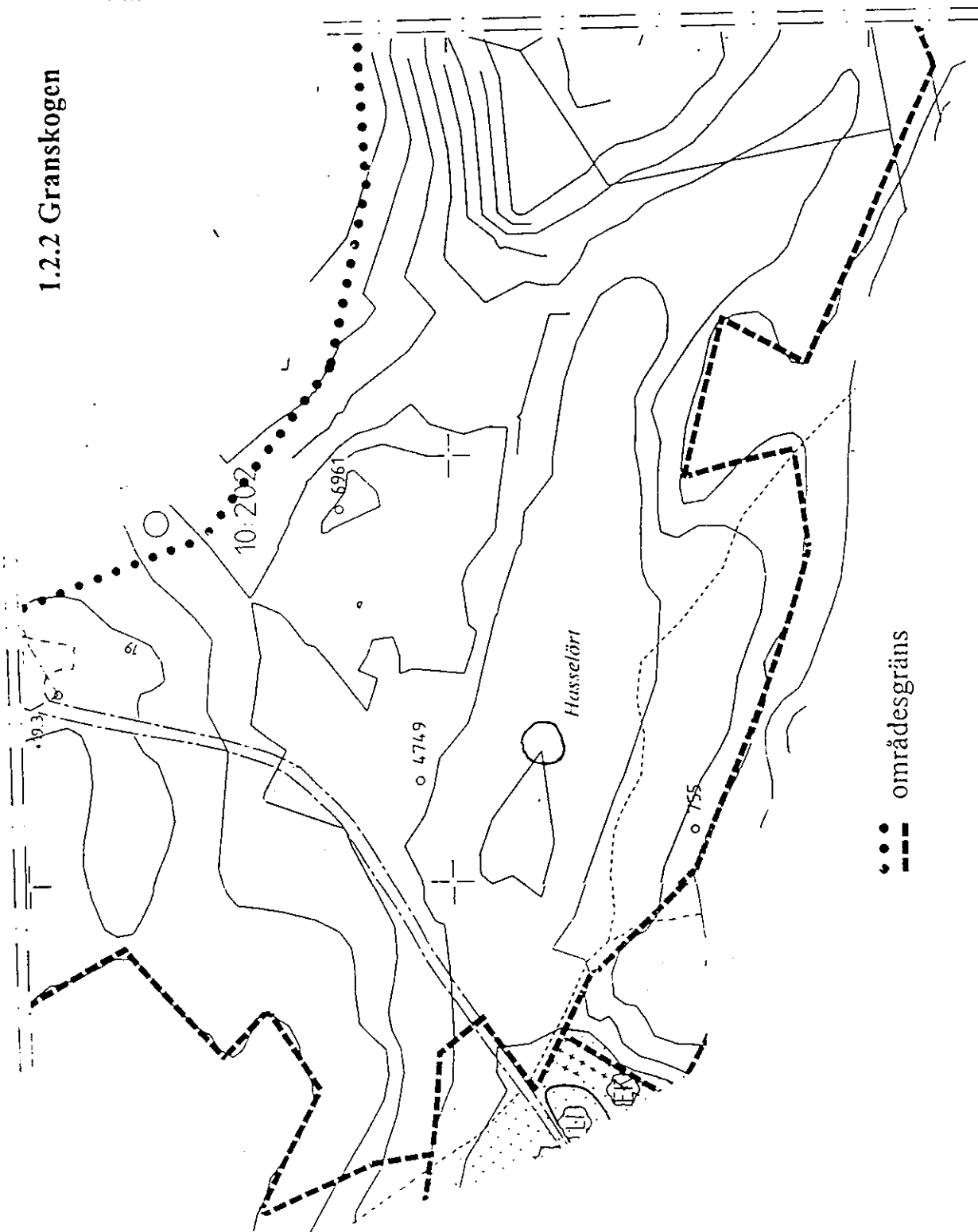

••• områdesgräns

skala

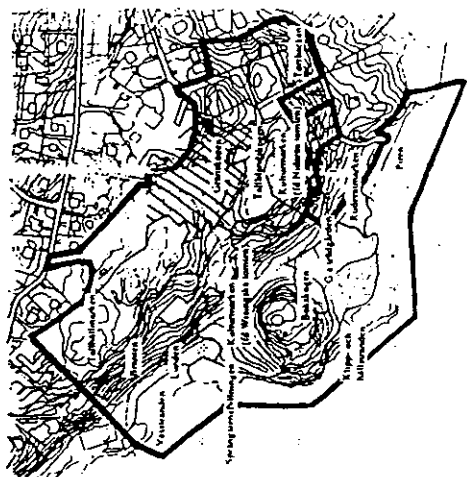
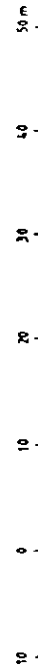

1.2.2 Granskogen

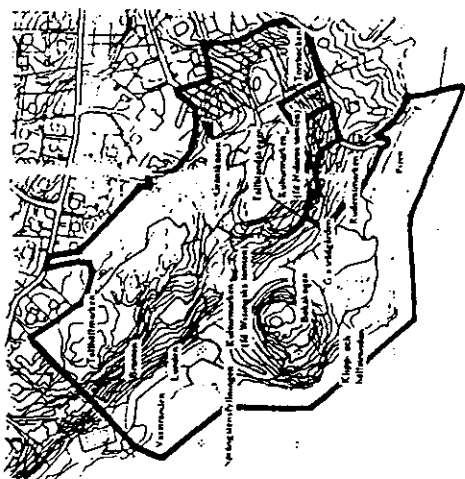
--- områdesgräns

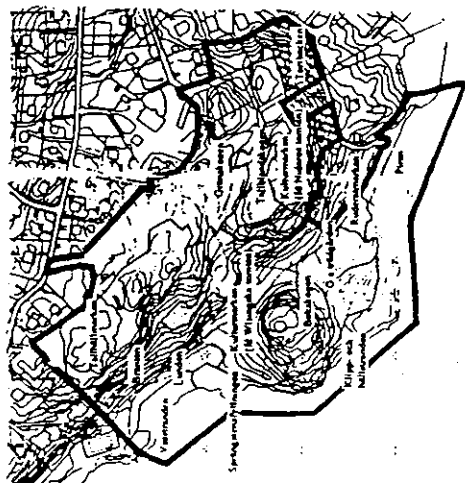
skala

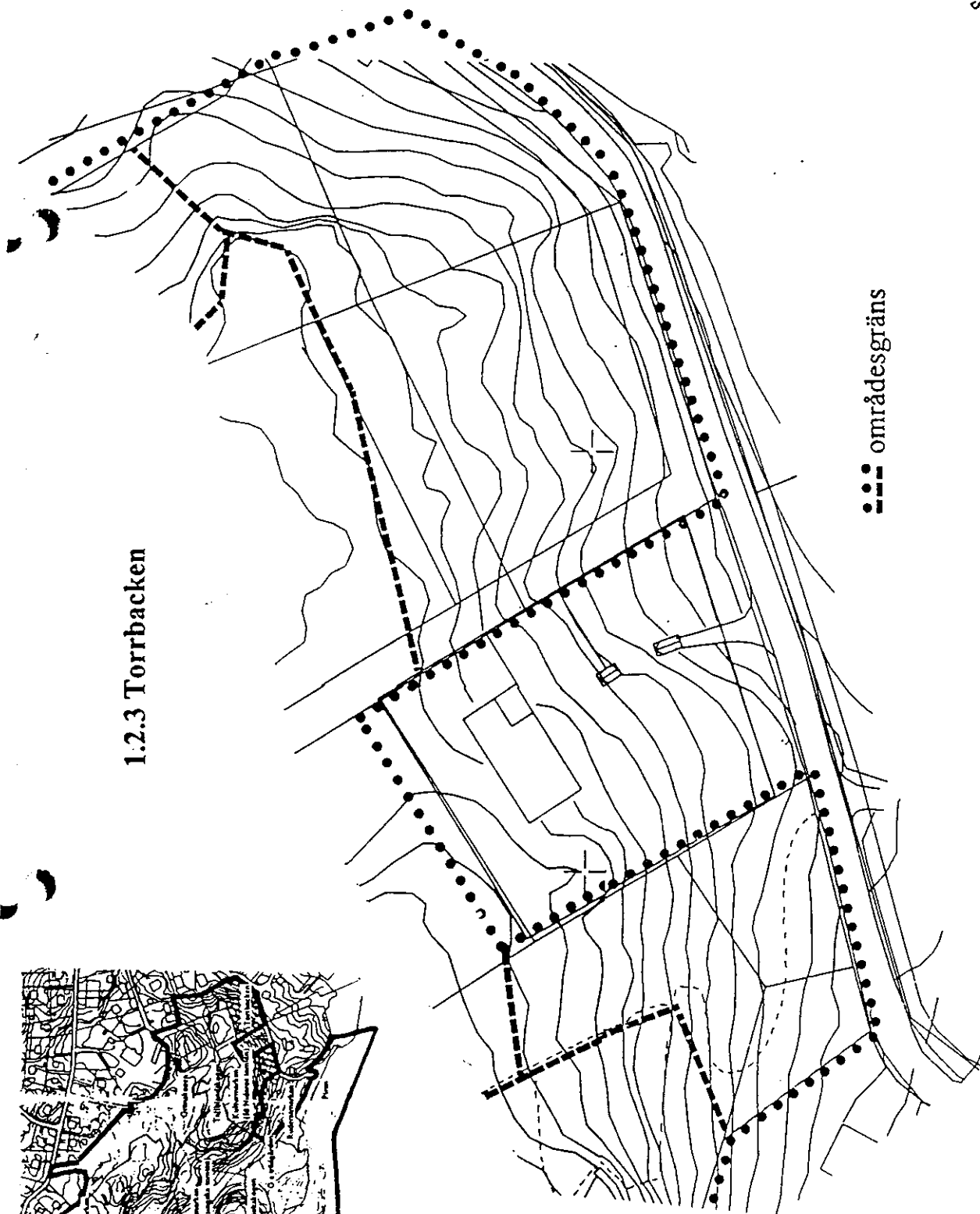
1.2.2 Granskoger

••• områdesgräns

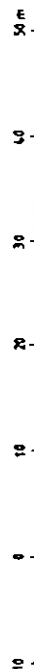

1.2.3 Torrbacken

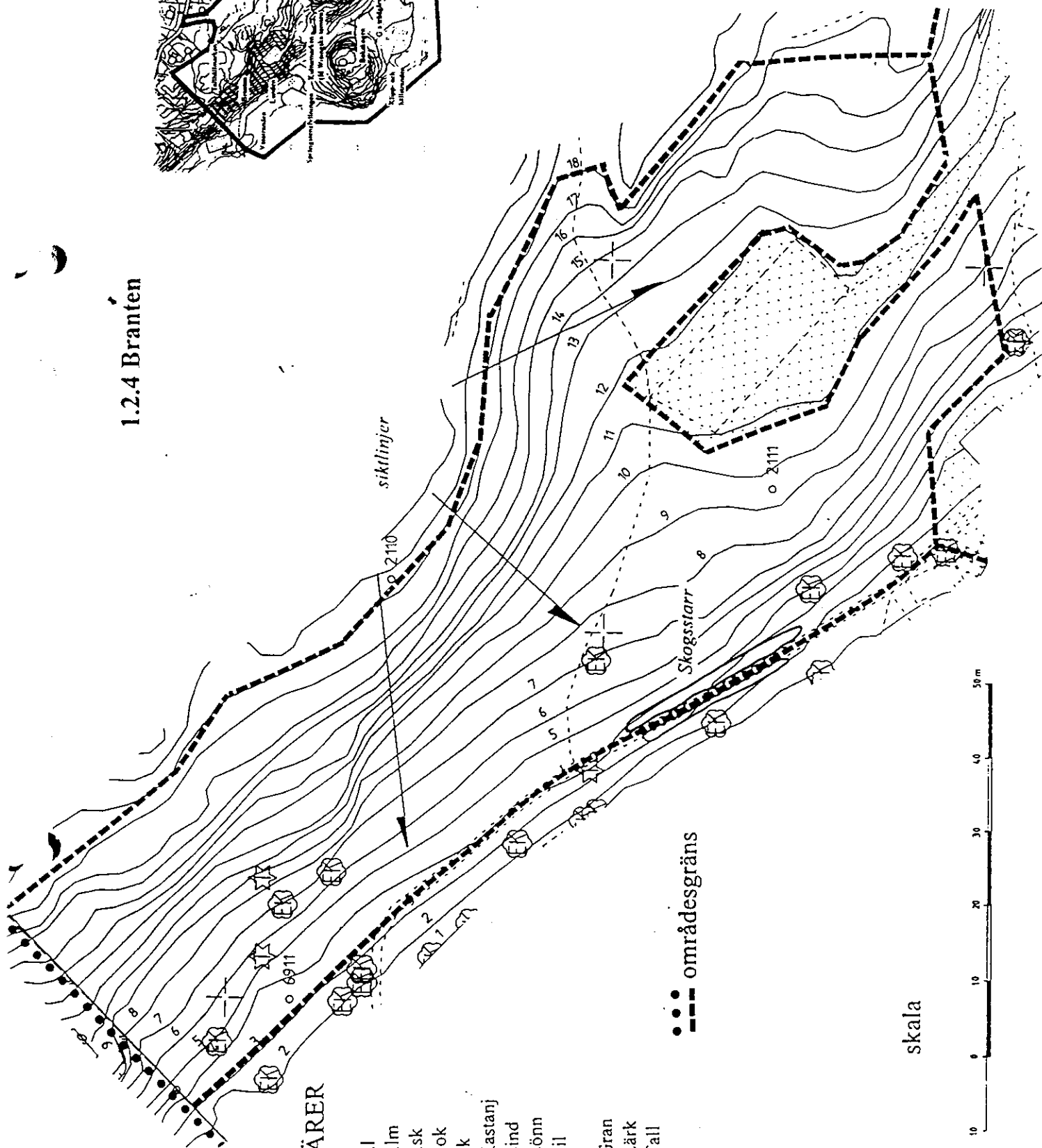
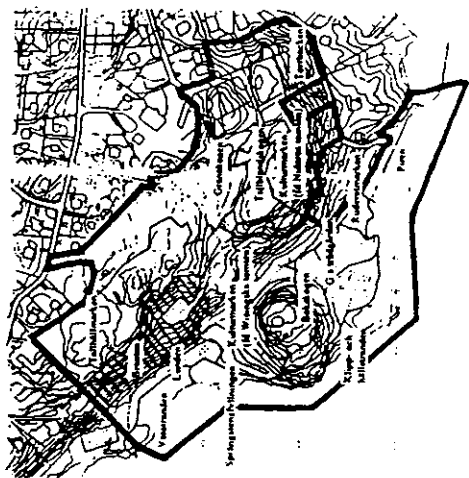

--- områdesgräns

skala

1.2.4 Branten

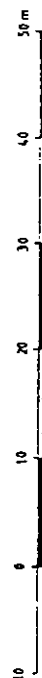

TRÄDSOLITÄRER

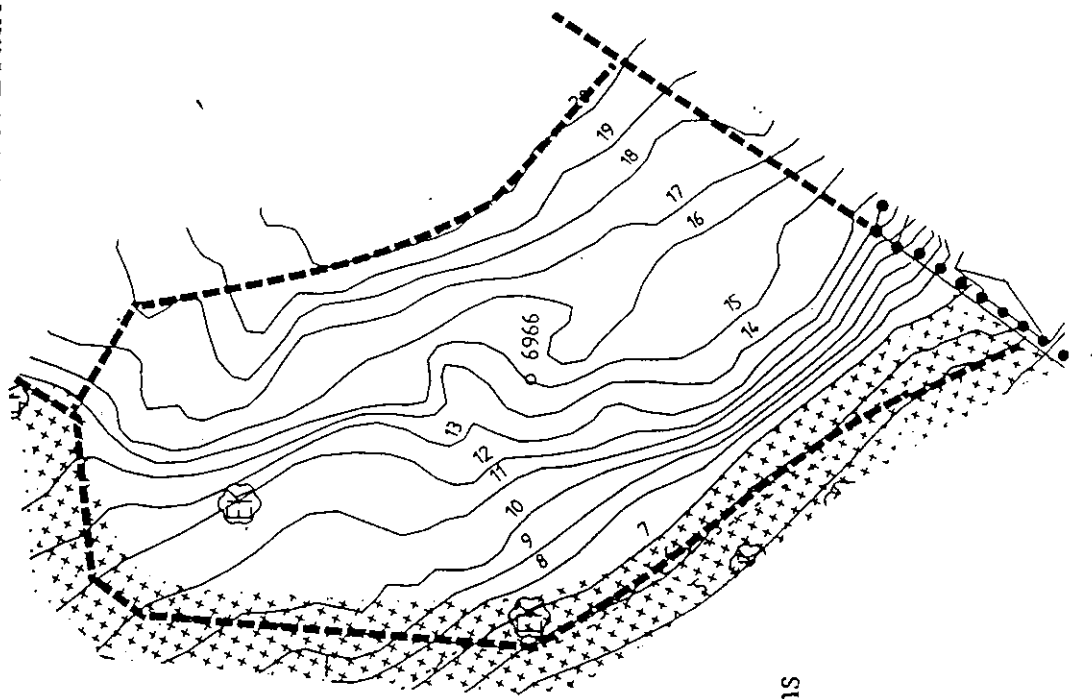
AL	Al	Gran
AM	Alm	Lärk
AS	Ask	Tall
BO	Bok	
EK	Ek	
KJ	Kastanj	
LI	Lind	
LÖ	Lön	
PI	Pil	
G		
L		
T		

--- områdesgräns

skala

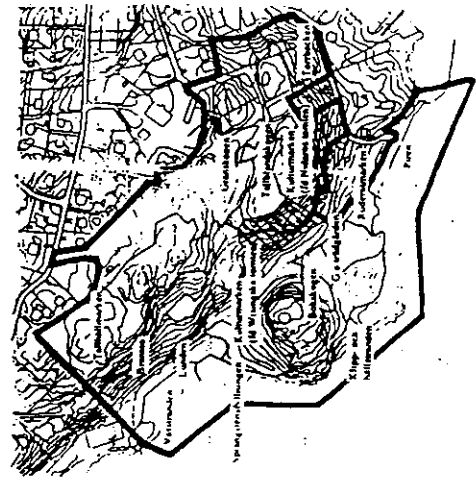
1.2.4 Branten

TRÄDSOLITÄRER

AL	Al
AM	Alm
AS	Ask
BO	Bok
EK	Ek
KJ	Kastanj
LI	Lind
LÖ	Lönn
PI	Pil
G	Gran
L	Lärk
T	Tall

- områdesgräns
- ++++ brynzon

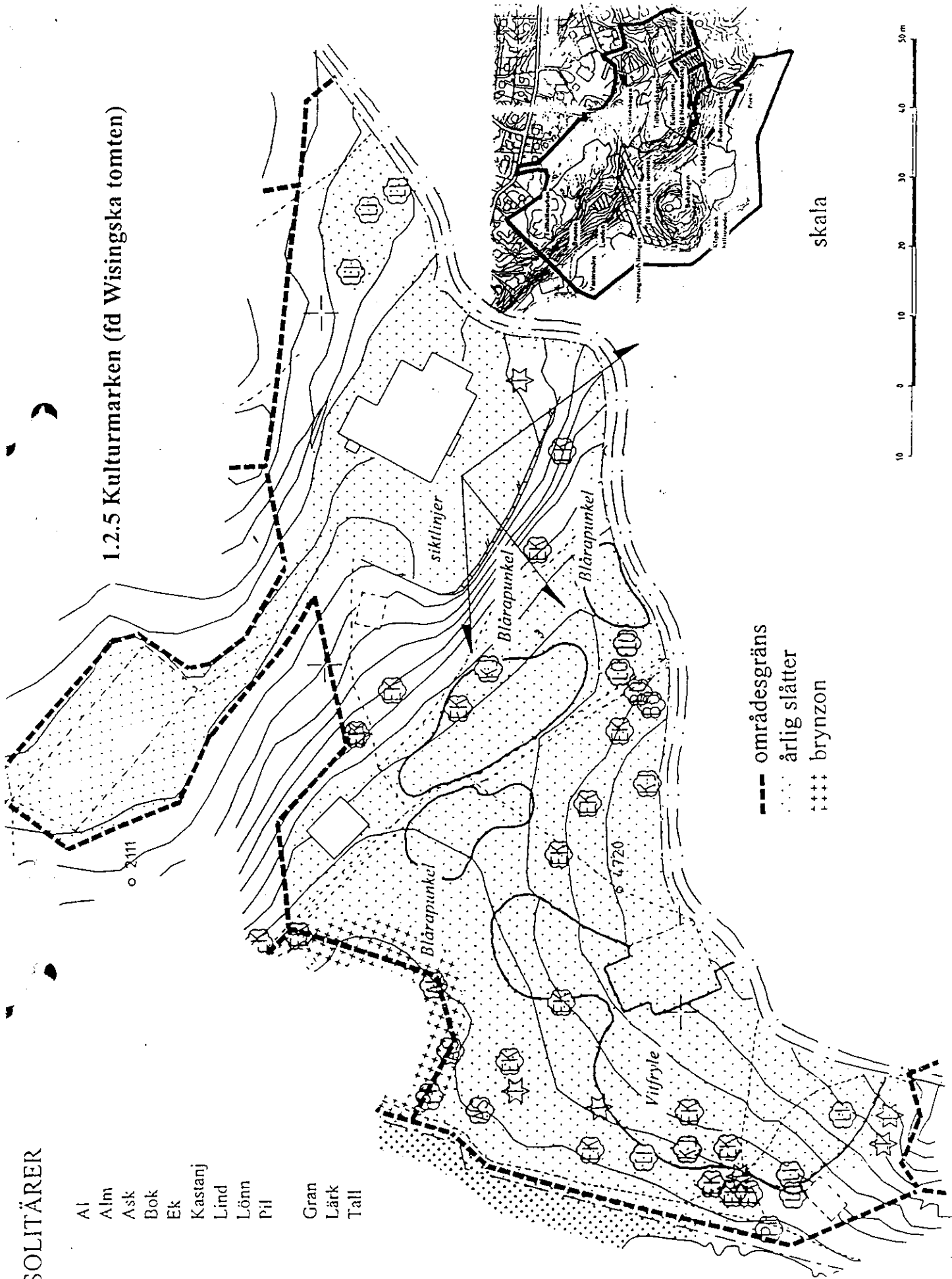
skala

TRÄDSOLITÄRER

AL Alm
AM Ask
AS Bok
BO Ek
EK Kastanj
KJ Lind
LI Lönn
LÖ Pål
PI Gran
G Lärk
L Tall
T

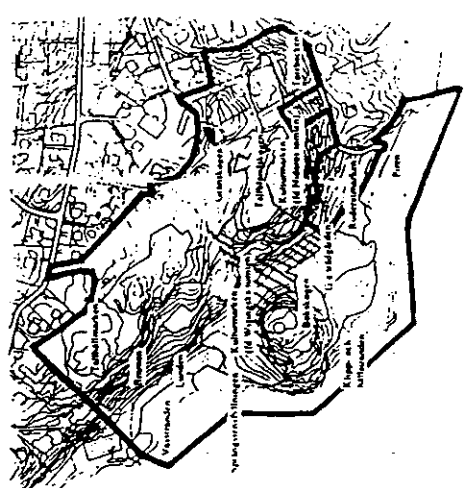
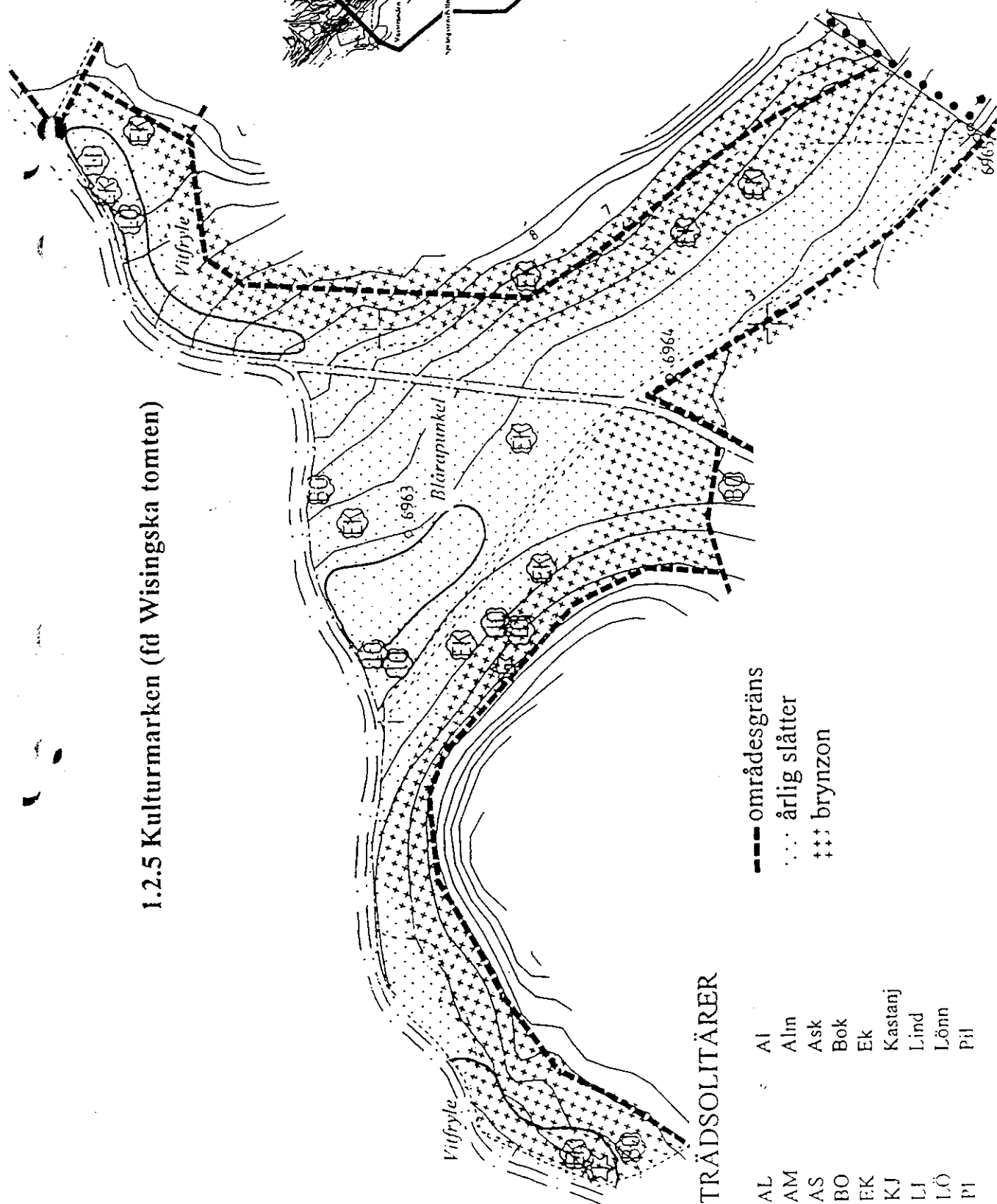
1.2.5 Kulturmarken (fd Wisingska tomten)

skala

0 10 20 30 40 50 m

1.2.5 Kulturmarken (fd Wisingska tomten)

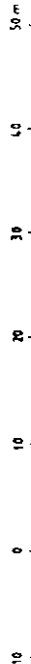

TRÄDSOLITÄRER

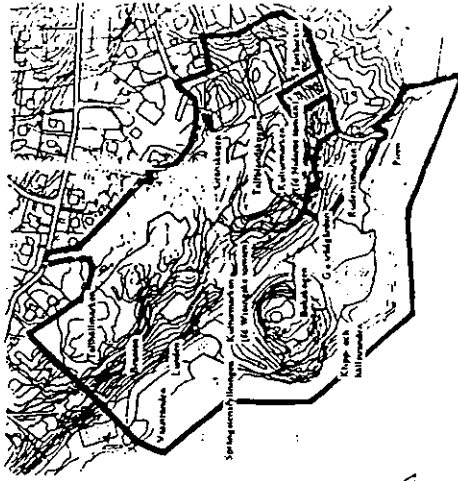
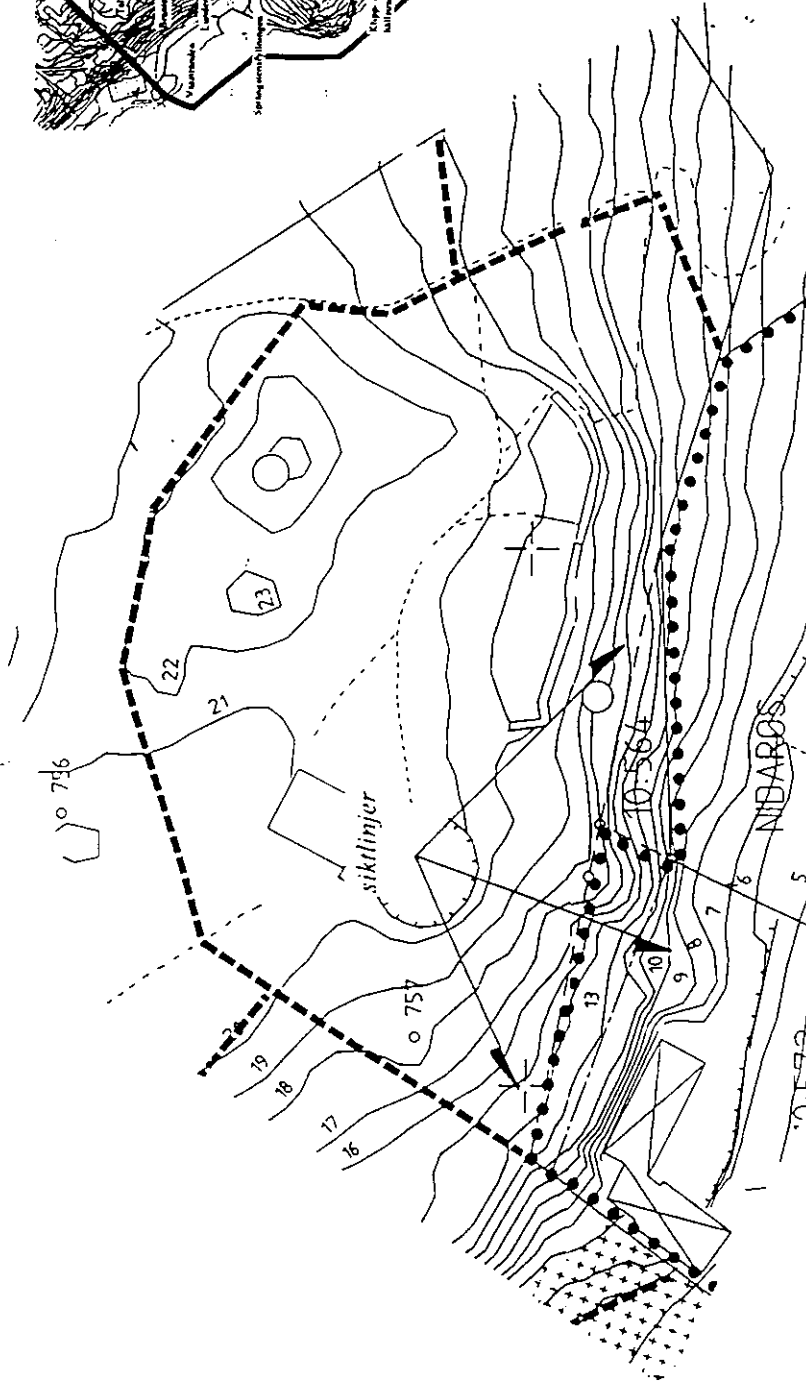
- områdesgräns
- ... årlig slätter
- +++ brynzon

AL	Al
AM	Alm
AS	Ask
BO	Bok
EK	Ek
KJ	Kastanj
LI	Lind
LÖ	Lönn
PI	Pil
G	Gran
L	Lärk
T	Tall

skala

1.2.6 Kulturmarken (fd Nidaros tomten)

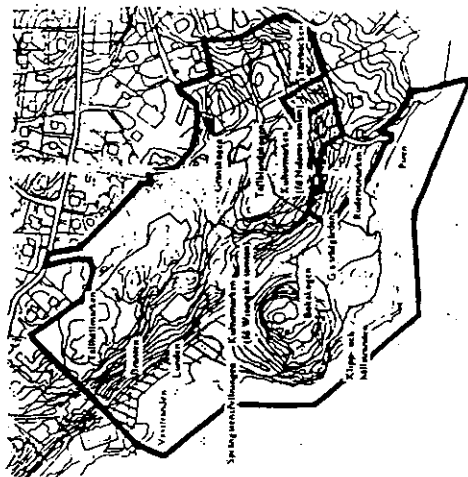

--- områdegräns

skala

1.2.7 Lunden

skala

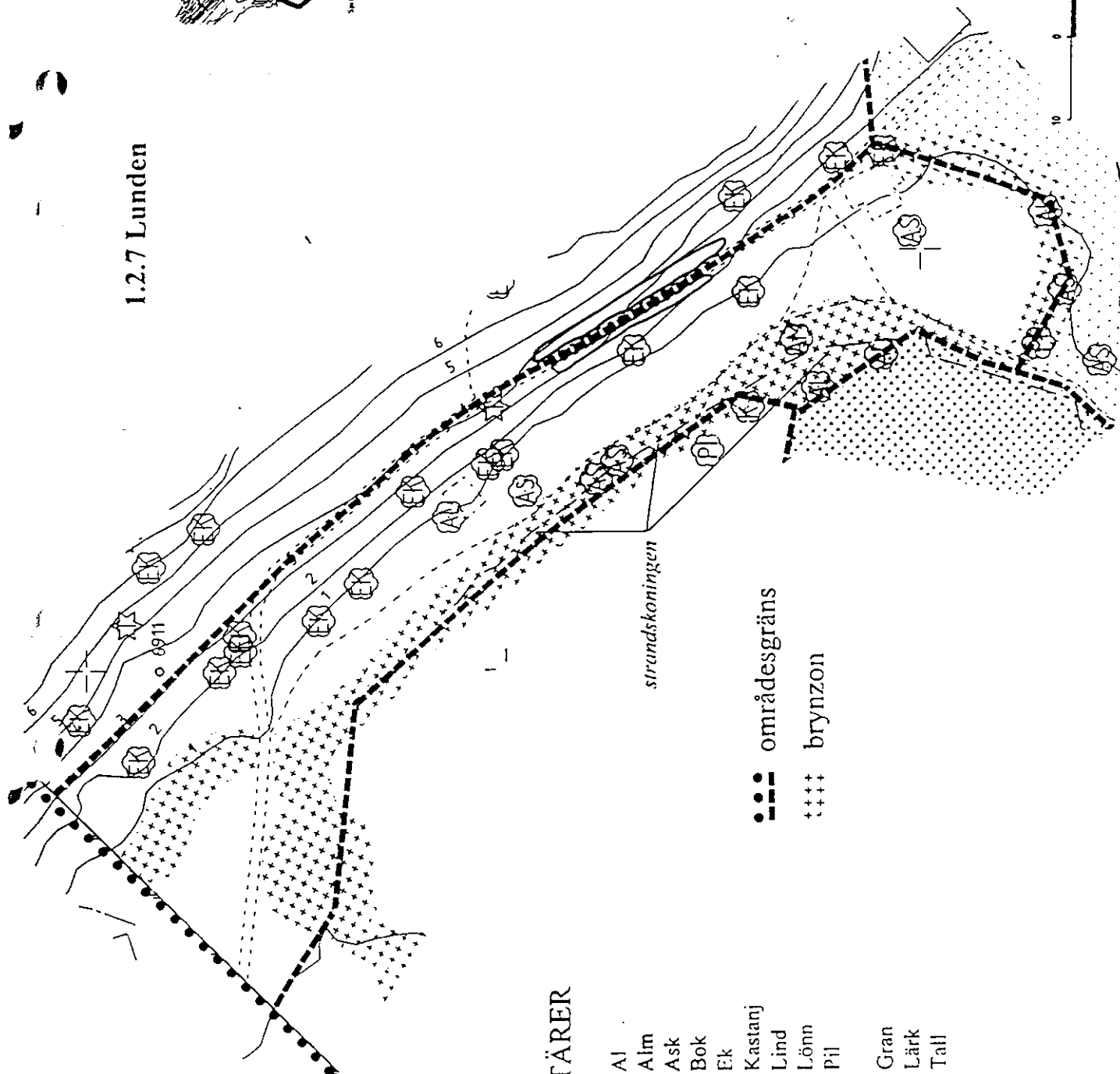

TRÄDSOLITÄRER

AL	Al
AM	Alm
AS	Ask
BO	Bok
EK	Ek
KJ	Kastanj
LI	Lind
LÖ	Lønn
PI	Pil
G	Gran
L	Lärk
T	Tall

••••• områdesgräns
++++ brynzon

strandskoningen

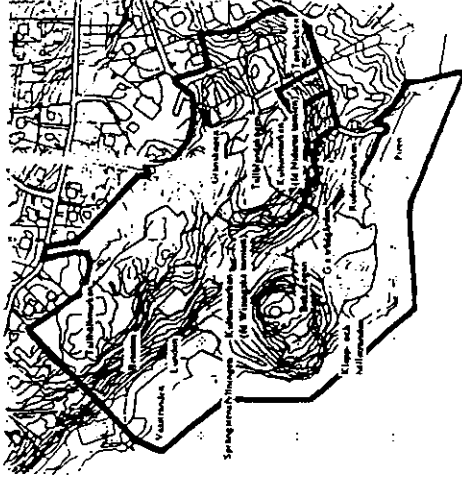
1.2.8 Bokskogen

TRÄDSOLITÄRER

AL	Al
AM	Alm
AS	Ask
BO	Bok
EK	Ek
KJ	Kastanj
LI	Lind
LÖ	Lönn
PI	Pil
G	Gran
L	Lärk
T	Tall

--- områdesgräns

++++ brynzon

skala

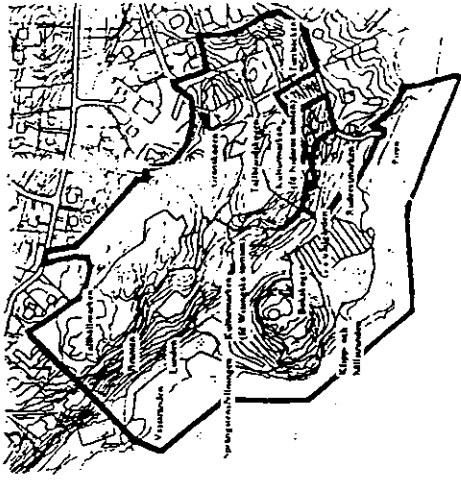
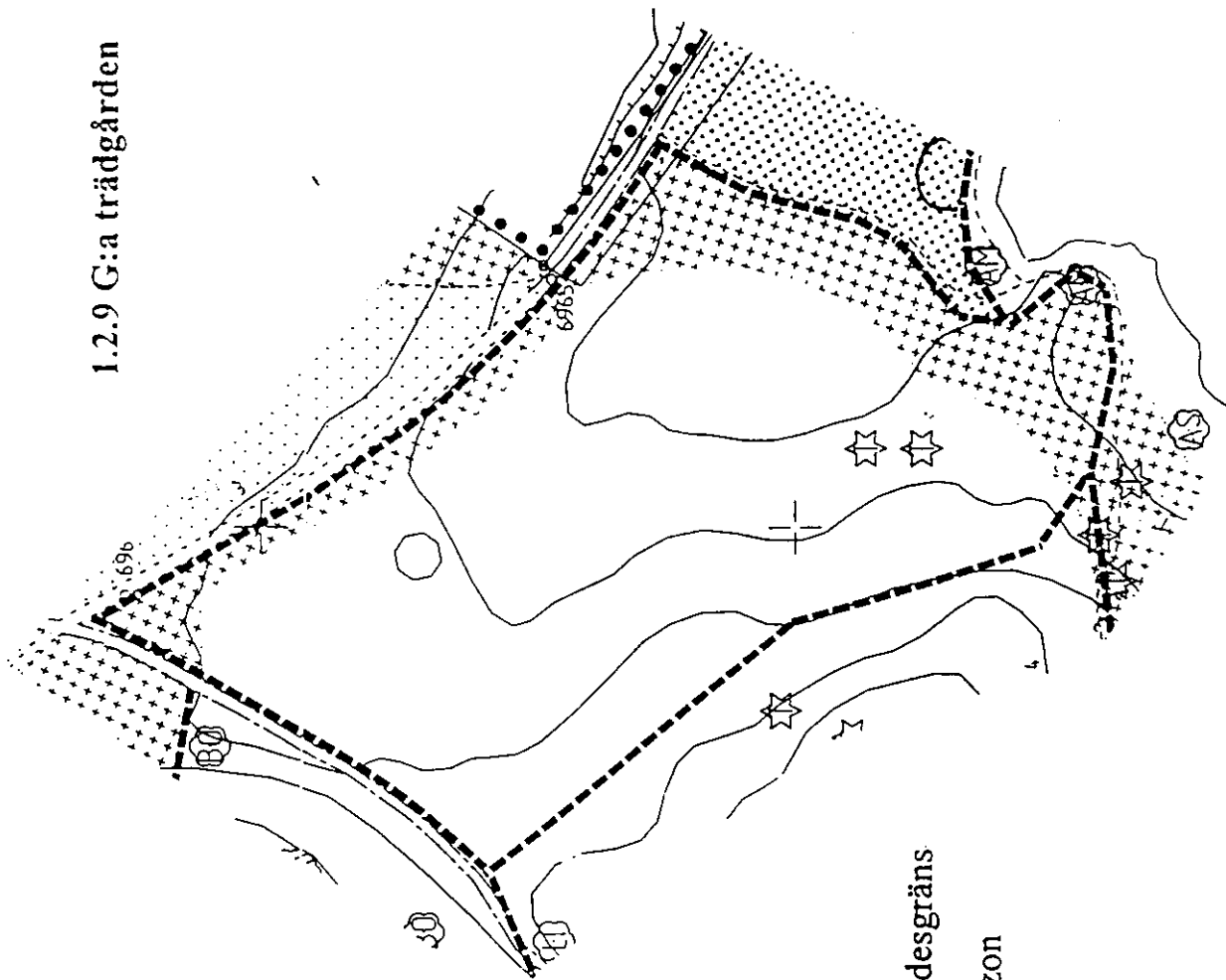

1.2.9 G:a trädgården

TRÄDSOLITÄRER

AL	Al
AM	Alm
AS	Ask
BO	Bok
EK	Ek
KJ	Kastanj
LI	Lind
LÖ	Lönn
PI	Pil
G	Gran
L	Lärk
T	Tall

- områdesgräns
- +++++ brynzon

skala

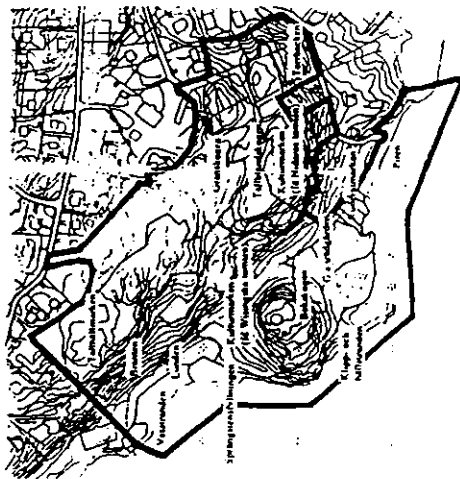
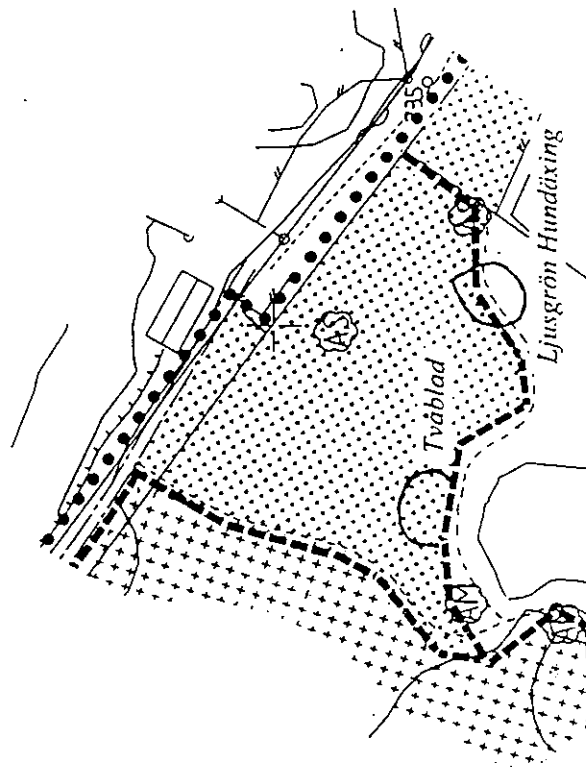

1.2.10 Ruderatmarken

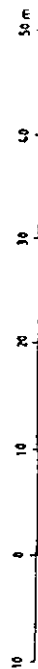
TRÄDSOLITÄRER

AL	Al
AM	Alm
AS	Ask
BO	Bok
EK	Ek
KJ	Kastanj
LI	Lind
LÖ	Lönn
PI	Pil
G	Gran
L	Lärk
T	Tall

- områdesgräns
- slätter vid behov
- ++++ brynzon

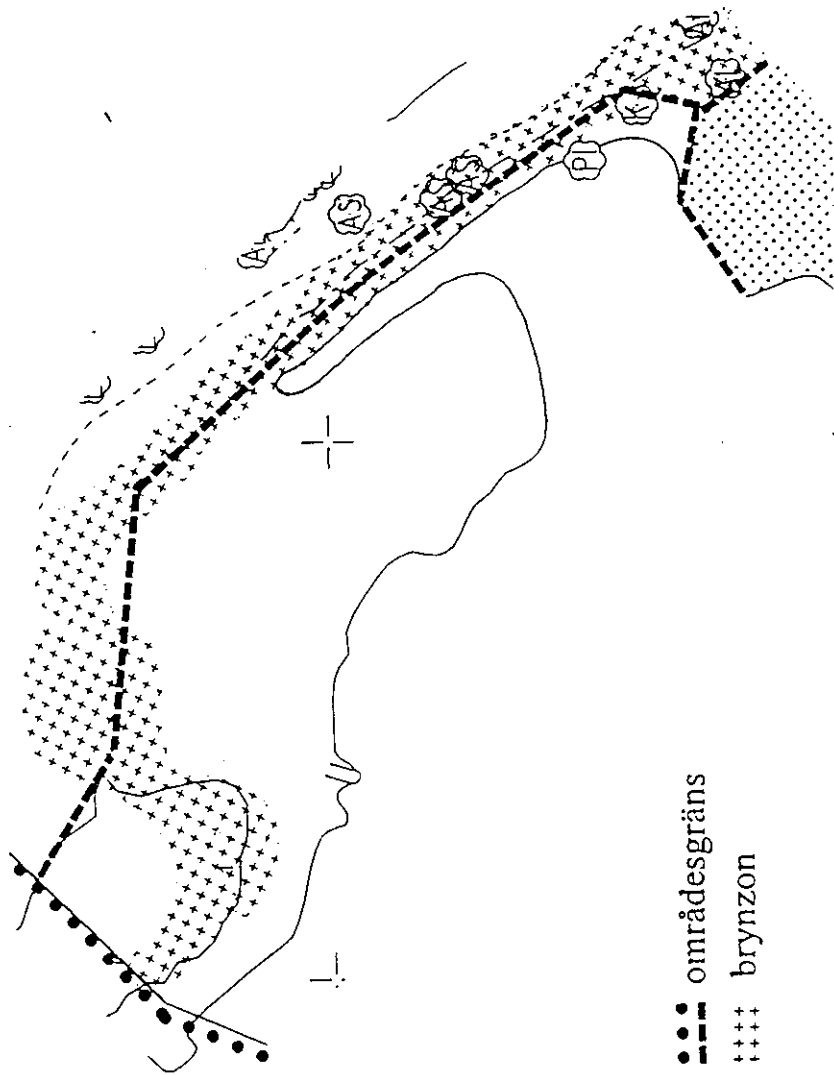
skala

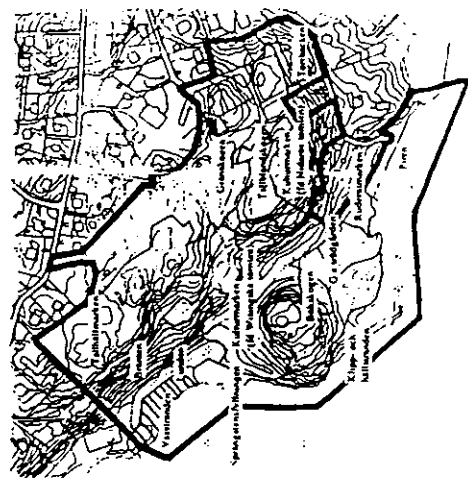
1.2.11 Vasstranden

TRÄDSOLITÄRER

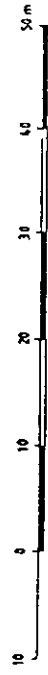
AL	Al	Gran
AM	Alm	Lärk
AS	Ask	Tall
BO	Bok	
EK	Ek	
KJ	Kastanj	
LI	Lind	
LÖ	Lönn	
PI	Pil	
G		
L		
T		

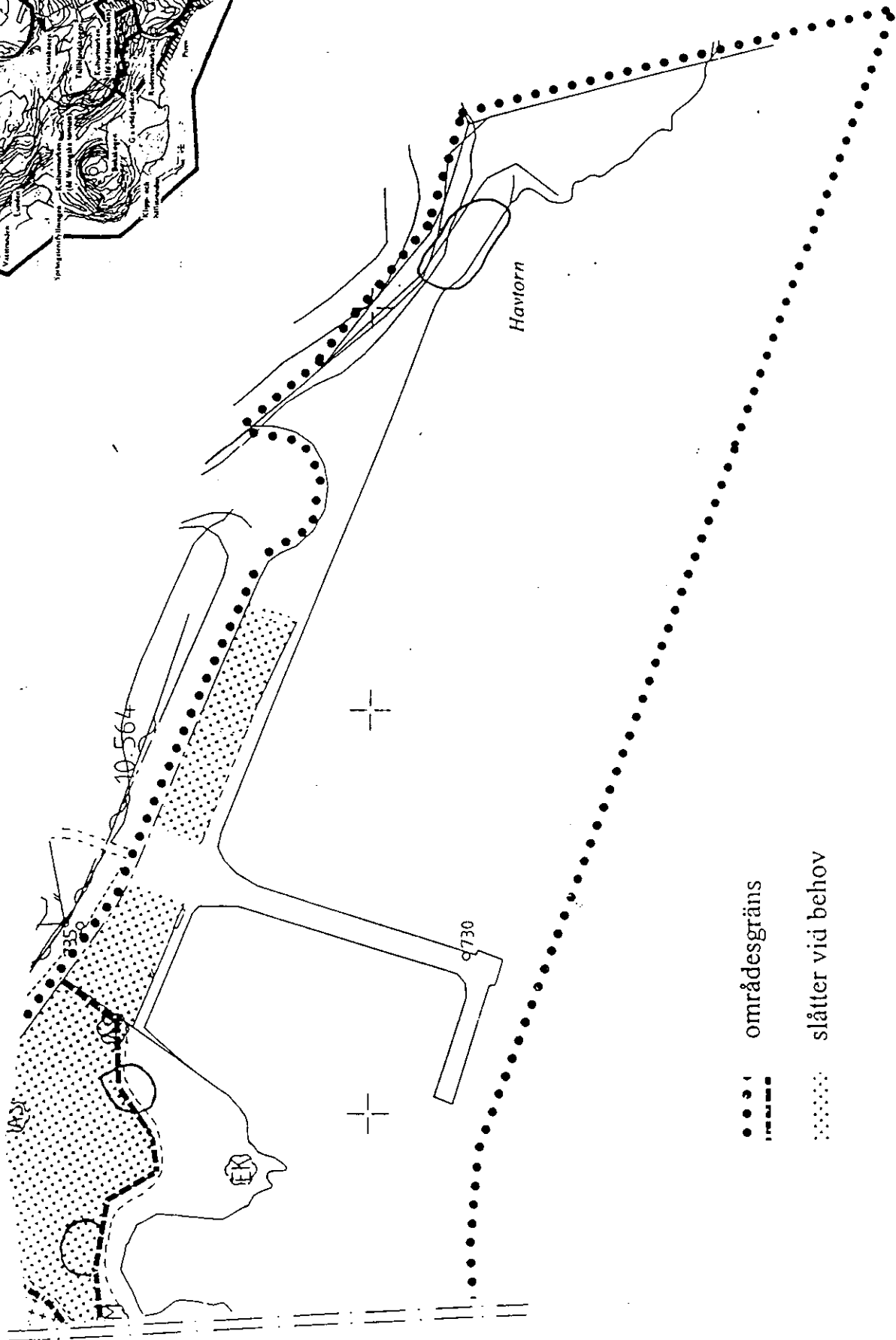
- områdesgräns
- ++++ brynzon

skala

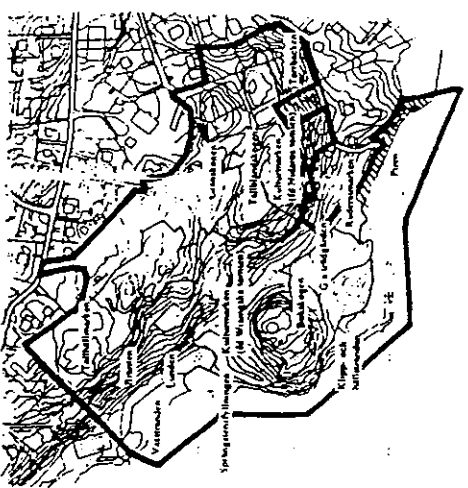

1.2.12 Piren

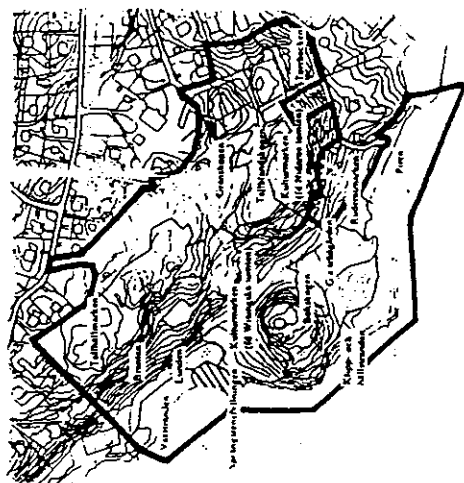

områdesgräns

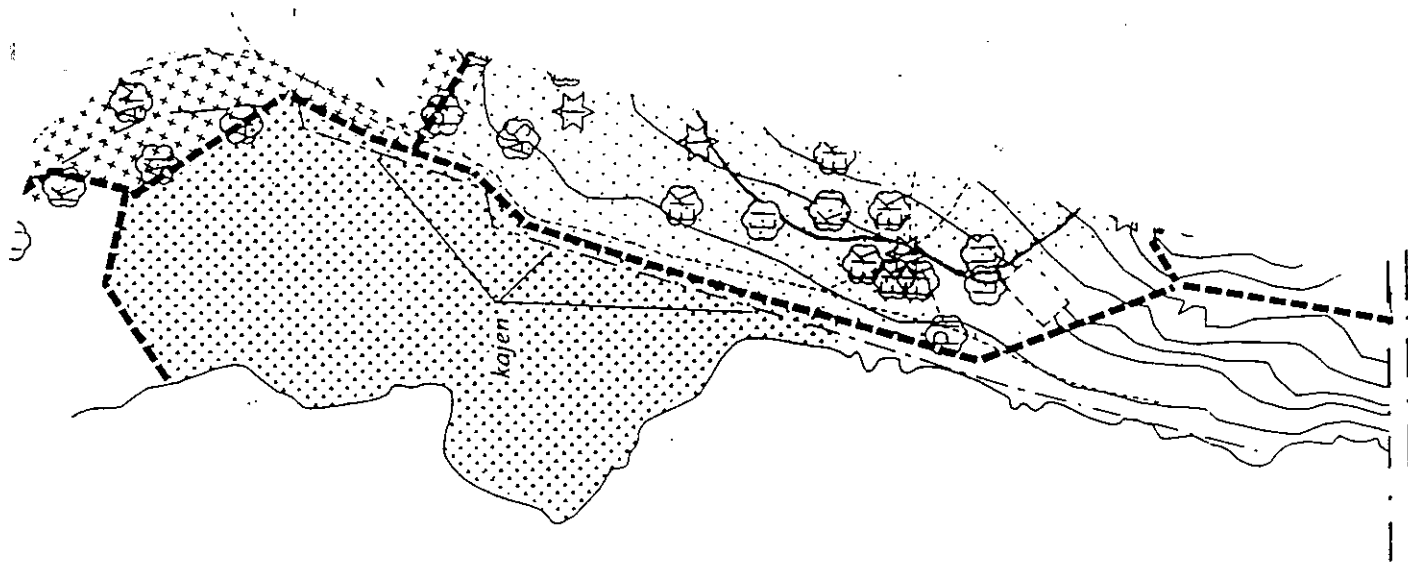
slåtter vid behov

1.2.12 Sprängstensfyllningen

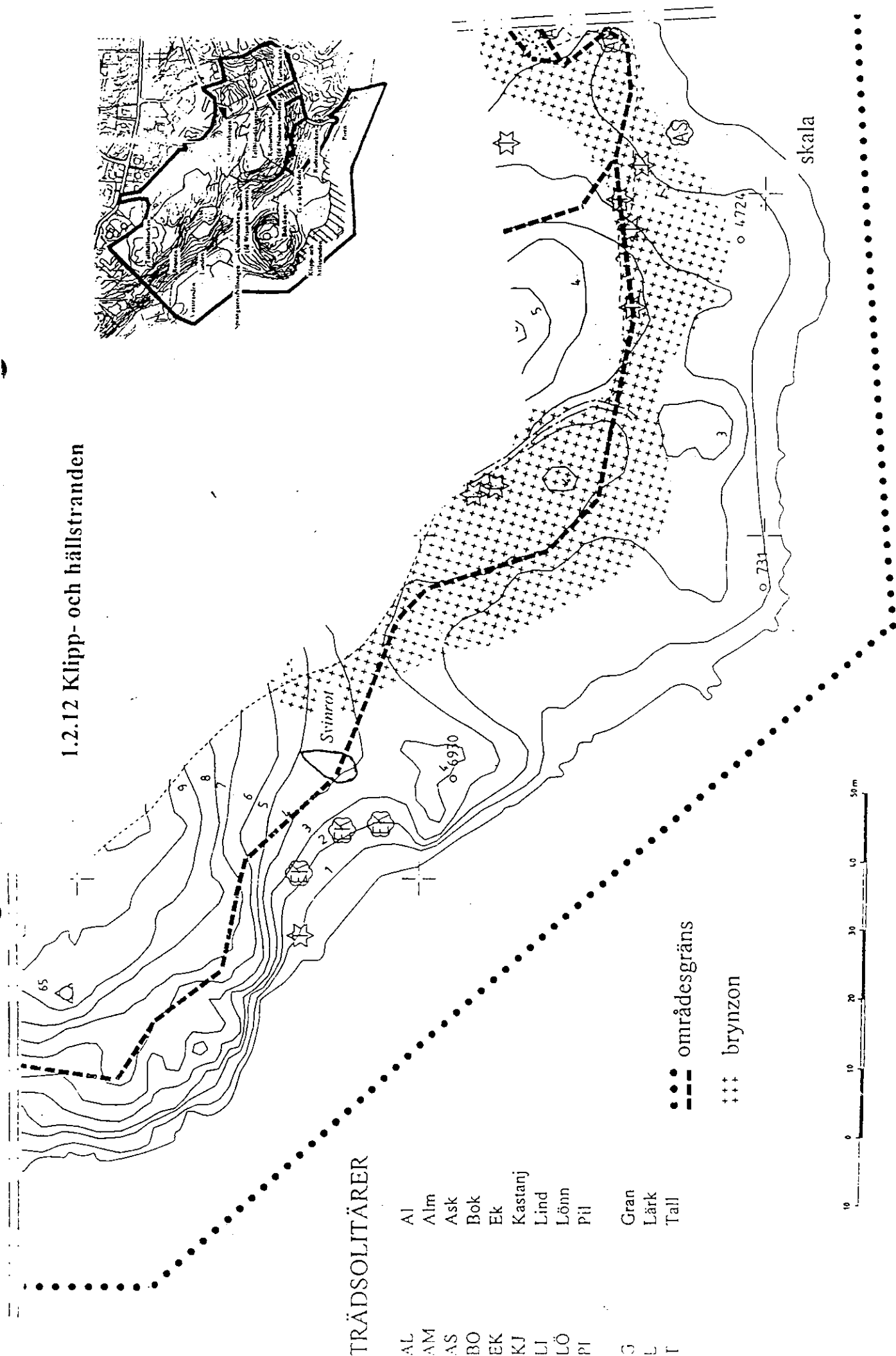

skala

--- områdesgräns
 .... slätter vid behov

1.2.12 Klipp- och hållstranden

Naturvårdsområdet Kappsta

Initialinsatser 95-97

Målsättning

- Att skapa förutsättningar för en kommande kontinuerlig skötsel
- Att återställa en balans mellan slutet och öppet
- Att rädda kulturhistoriska värden och lämningar
- Att rätta till tidigare missgrepp och vandalisering

Åtgärder

Generella

- Att fördjupa brynzonerna genom gallring*
- Att skapa en annan fördelning mellan pionjär-, sekundär- och tertiärvegetation genom gallring*
- Att avverka all gran i och nedanför branten*
- Att friställa trädsolitärer*
- Att ta upp gamla siktlinjer*
- Att justera alla grunder och strandskoningar samt befria dessa från ved-artad vegetation

Specifika

- Att märka ut och skylta upp naturvårdsområdet*
- Att jämna till, täta och beså sprängstensfyllningen
- Att ta fram den gamla stigen längs kajen och strandskoningen
- Att öppna upp vattenspeglar längs strandskoningen genom vassröjning och därmed skapa mer fredade häckningsplatser
- Att i den gamla frukträdgården skapa en lund av befintligt lönnslå samt komplettera med hassel som undervegetation
- Att sätta upp bommar/grindar vid infarterna
- Att ta bort plåtcisternen nedanför Nidaros (olycksrisk)
- Att ta bort stentrappan i anslutning till denna (olycksrisk)
- Att iordningställa befintliga eldstäder

*markerade poster ingår ej i de 128 000:-, se ekonomisk utredning.

Gallring och röjningen görs under 95-97 med

1/3 av området under -95

2/3 av området under -96

hela området under -97